

Malá tematická štúdiá Národného kontaktného bodu
Európskej migračnej siete v Slovenskej republike

Peter Drozd

ZMENY POBYTOVÉHO STATUSU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Spolufinancované
Európskou úniou

EMN
Európska migračná sieť

Zmeny pobytového statusu v Slovenskej republike

Malá tematická štúdia Národného kontaktného bodu
Európskej migračnej siete v Slovenskej republike

február 2016
Bratislava

Spolufinancované
Európskou úniou

Zostavenie tejto malej tematickej štúdie spolufinancuje Európska únia (EÚ) a Ministerstvo vnútra SR (MV SR).

Táto malá tematická štúdia bola spracovaná v rámci Európskej migračnej siete (EMN), ktorá poskytuje v členských štátoch EÚ a v Nórsku aktuálne, objektívne, spoľahlivé a porovnateľné informácie o migrácii a azyle na účely tvorby národných politik a politik EÚ.

Európsku migračnú sieť finančne podporila Európska komisia. Táto publikácia obsahuje výlučne názory autora, Európska komisia nie je zodpovedná za žiadne použitie informácií uvedených v tejto publikácii.

Názory prezentované v tejto malej tematickej štúdii nemusia predstavovať názory vlády Slovenskej republiky alebo Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM).

Autor: Peter Drozd

Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete v Slovenskej republike
Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM)

Grösslingová 35

811 09 Bratislava

Slovenská republika

E-mail: ncpslovakia@iom.int

Tel.: +421 2 52 62 33 35

www.emn.sk, www.ec.europa.eu/emn

ISBN: 978-80-89506-69-9

Predslov

Túto malú tematickú štúdiu Európskej migračnej siete (EMN) zostavila Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Bratislava, ktorá je koordinátorom Národného kontaktného bodu EMN v Slovenskej republike (SR). Národný kontaktný bod EMN v SR tvorí Ministerstvo vnútra SR (Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, Migračný úrad, odbor zahraničných vecí a európskych záležitostí Kancelárie ministra vnútra SR), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Štatistický úrad SR a IOM.

Malá tematická štúdia je súčasťou súhrnnej správy EMN rovnakého zameralia, vypracovanej Európskou komisiou, poskytovateľom služieb ICF International a národnými kontaktnými bodmi EMN. V súhrnnej správe sú zhrnuté výsledky národných štúdií, ktoré spracovali národné kontaktné body EMN (t. j. členské krajiny EÚ a Nórsko) na základe spoločného zadania vo forme dotazníkových otázok.

Súhrnná správa, ako aj malé tematické štúdie jednotlivých členských štátov EÚ a Nórska sú dostupné v anglickom jazyku na webovej stránke www.ec.europa.eu/emn.

Malá tematická štúdia za Slovenskú republiku v anglickom jazyku je spracovaná vo forme vyplneného dotazníka a slúži najmä na potreby súhrnnej správy. Slovenská verzia tejto štúdie je rozšírená a spracovaná do publikácie, ktorá slúži najmä na potreby odbornej verejnosti. Obe verzie štúdie sú dostupné na webovej stránke slovenského Národného kontaktného bodu EMN www.emn.sk.

Obsah

Zhrnutie	8
01. Prehľad definícií a kritérií na udelenie pobytu	11
1.1 Definície kategórií osôb podľa pobytového statusu	11
1.2 Kritériá na udelenie pobytu	14
02. Zmeny pobytového statusu z územia Slovenskej republiky	19
2.1 Právny rámec	19
2.2 Podmienky na zmenu pobytového statusu	24
2.3 Rozdiely v procese rozhodovania o zmene pobytového statusu v porovnaní s prvou žiadosťou	25
03. Vplyv zmeny pobytového statusu na rozsah práv	28
04. Evaluácia legislatívnych zmien a národných politík	36
Bibliografia	38
Prílohy	39

Zhrnutie

Imigrácia do Slovenskej republiky (ďalej len SR) je prísne regulovaná a podmienená špecifickým účelom. V závislosti od konkrétneho účelu musí každý potenciálny migrant spĺňať určité požiadavky, aby mu bol vstup do SR umožnený, resp. aby mu bol udelený pobyt na jej území. Ak účel pobytu zanikne, štátny príslušník tretej krajiny¹ je povinný územie SR opustiť alebo sa jeho pobyt na území SR stane neoprávneným. Ďalšou možnosťou je, že štátny príslušník tretej krajiny ešte počas platnosti pôvodného pobytu požiadava z územia SR o zmenu svojho pobytového statusu, čím jeho pobyt zostane oprávnený. V roku 2014 tvorili rozhodnutia o zmene pobytového statusu 4 % zo všetkých rozhodnutí, ktorými bol v SR štátnym príslušníkom tretích krajín udelený pobyt.

Predkladaná štúdia s názvom Zmeny v pobytovom statuse a účele pobytu bola vypracovaná v rámci pracovného programu EMN na roky 2015 – 2016 ako malá tematická štúdia na základe špecifikácie spoločnej pre všetky členské štáty EÚ a Nórsko.

Štúdia sa v jednotlivých kapitolách zaoberá legislatívnym rámcom upravujúcim možnosti zmeny pobytového statusu štátnych príslušníkov tretích krajín z územia SR, popisuje rozsah práv, ktoré žiadateľ získa pri zmene pobytu v porovnaní s prvou žiadosťou, ako aj motivácie zodpovedných orgánov pri zavádzaní príslušnej legislatívy.

V prvej kapitole popisujeme, ako právny poriadok SR definuje jednotlivé kategórie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú objektom skúmania tejto štúdie a zároveň zadefinujeme kritériá, ktoré musia štátni príslušníci tretích krajín v rámci jednotlivých kategórií spĺňať, aby sa mohli na území SR dlhodobo (dlhšie ako 3 mesiace) zdržiavať, resp. aby im bol udelený pobyt. Pri zmenách účelu prechodného pobytu ide o tieto kategórie: rodinný príslušník, študent, vedecký pracovník, zamestnanec, sezónny zamestnanec, zamestnanec v rámci vnútropodnikového transferu, samostatne zárobkovo činná osoba, zahraničný vlastník podniku a držiteľ modrej karty. Štúdia sa ďalej zaoberá žiadateľmi o azyl, osobami, ktoré sa stali obeťami obchodovania s ľuďmi alebo sú držiteľmi národného víza typu D.

¹ Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o pobyte cudzincov) definuje štátneho príslušníka tretej krajiny ako každého, kto nie je štátnym občanom SR ani občanom niektorého z členských štátov (ČS) EÚ, iného zmluvného štátu Dohody o EHP alebo Švajčiarskej konfederácie; štátnym príslušníkom tretej krajiny sa rozumie aj osoba bez štátnej príslušnosti.

Vo väčšine sledovaných kategórií (s výnimkou držiteľa národného víza typu D, žiadateľa o udelenie medzinárodnej ochrany a obeť obchodovania s ľuďmi) sú podmienky na udelenie pobytu rovnaké, keďže sa udeľuje rovnaký typ pobytu – prechodný. Vyžaduje sa vlastníctvo platného cestovného dokladu a preukázanie účelu pobytu, bezúhonnosti, finančného zabezpečenia, ubytovania a skutočnosti, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie. V tejto kapitole uvádzame tiež drobné odchýlky a výnimky, ktoré v niektorých situáciách predpokladá zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o pobyte cudzincov) pri podaní žiadostí o udelenie prechodného pobytu.

Cieľom druhej kapitoly je popísať, ktoré zmeny pobytového statusu umožňuje slovenská legislatíva bez toho, aby bol štátny príslušník tretej krajiny nútený opustiť územie SR.

Slovenská legislatíva umožňuje zmeny v pobytovom statuse vo veľmi širokej miere. V prípade prechodných pobytov takmer bez výnimky (nie je umožnená zmena prechodného pobytu na účel sezónneho zamestnania na žiadny iný účel a zmena prechodného pobytu výskumného pracovníka na modrú kartu). Keďže podanie žiadosti o národné vízum typu D z územia SR nie je možné, neprichádza do úvahy ani žiadna zmena pobytu v tomto zmysle. Naopak, držiteľ národného víza typu D môže teoreticky požiadať o akýkoľvek typ pobytu (s výnimkou modrej karty v prípade, že vízum mu bolo udelené na základe záväzkov vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy). V týchto prípadoch by však nešlo o zmenu v pravom slova zmysle, ale žiadosť by sa posudzovala ako žiadosť o prvý pobyt. Žiadateľom o medzinárodnú ochranu sa môže stať každá osoba s pobytom na území SR. Naopak, žiadateľ o medzinárodnú ochranu svoj status z územia SR zmeniť nemôže. Obeť obchodovania s ľuďmi môže žiadať o akúkoľvek zmenu s výnimkou modrej karty (nemožnosť žiadať o národné vízum typu D platí všeobecne). V opačnej situácii môže byť tento druh tolerovaného pobytu udelený komukoľvek s výnimkou žiadateľa o medzinárodnú ochranu.

Kapitola ďalej skúma podmienky na zmenu pobytového statusu, ako aj proces rozhodovania o takejto žiadosti (v porovnaní s prvou žiadosťou). Hoci zmeny pobytového statusu z územia SR sú možné vo väčšine sledovaných prípadov, žiadosť o zmenu nepredstavuje pre žiadateľa výraznejšiu výhodu v porovnaní s prvou žiadosťou. Žiadosť nie je možné podať elektronicky, nie je spojená so znížením poplatkov, urýchlením procesu vybavenia žiadosti ani so znížením potrebného finančného zabezpečenia pobytu. Do určitej miery je obmedzené množstvo nevyhnutných dokladov. Nevyžaduje sa potvrdenie

o bezúhonnosti z domovského štátu a doklad preukazujúci, že žiadateľ netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie. Výhodou tiež je, že žiadateľ nemusí opustiť územie SR až do právoplatného rozhodnutia o jeho žiadosti.

Tretia kapitola sa zameriava na vplyv zmeny pobytového statusu na rozsah práv štátnych príslušníkov tretích krajín. Zmena pobytového statusu v SR ovplyvňuje u žiadateľa najmä dĺžku jeho pobytu (pobyty sa udeľujú v závislosti od účelu na obdobie od 180 dní do 6 rokov), prístup k právu na zamestnanie a do značnej miery s ním spojený prístup k sociálnemu zabezpečeniu a v niektorých prípadoch aj právo na pohyb (žadateľ o medzinárodnú ochranu, obeť obchodovania s ľuďmi) a právo na zlúčenie rodiny (držiteľ národného víza typu D, žiadateľ o medzinárodnú ochranu, obeť obchodovania s ľuďmi).

V štvrtej kapitole popisujeme, aký bol dôvod na zavedenie príslušnej legislatívy a dobrú prax v tejto oblasti. Z dôvodovej správy k príslušnému zákonu je zrejmé, že cieľom bola jednak snaha o zníženie finančnej náročnosti celého procesu tak pre žiadateľa, ako aj pre štát a jednak snaha o obsadenie nedostatkových profesií na trhu práce. Za dobrú prax SR považuje zavedenie pravidiel, podľa ktorého sa pobyt žiadateľa o zmenu pobytového statusu považuje za oprávnený až do rozhodnutia o jeho žiadosti. V SR sa v súčasnej dobe nad zmenou existujúcej legislatívy neuvažuje.

V časti Prílohy uvádzame podrobné informácie o zmene rozsahu práv (právo na sociálne zabezpečenie, právo na zlúčenie rodiny, dĺžka pobytu, právo na zamestnanie), ktoré nastávajú pri zmene pobytového statusu štátneho príslušníka tretej krajiny. Čo sa týka štatistických údajov o udelených povoleniach na pobyt podľa účelu pobytu a o zmenách v pobytovom stave, sú dostupné len údaje poskytované Eurostatu.²

² Informácie dostupné na stránke Eurostatu: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&login=1&pcode=tps00171&language=en>
http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_reschange&lang=en.

01

Prehľad definícií a kritérií na udelenie pobytu

V nasledujúcej kapitole popíšeme, ako právny poriadok SR definuje jednotlivé kategórie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú objektom skúmania tejto štúdie, a zároveň zdefinujeme kritériá, ktoré musia štátni príslušníci tretích krajín v rámci jednotlivých kategórií spĺňať, aby sa mohli na území SR dlhodobo (dlhšie ako 3 mesiace) zdržiavať, resp. aby im bol udelený pobyt.

1.1 Definície kategórií osôb podľa pobytového statusu

V súlade so špecifikáciou štúdia pracuje s nasledujúcimi kategóriami osôb v závislosti od pobytového statusu, ktorých definície, pokiaľ ich právny poriadok SR pozná, uvádzame nižšie:

Za **rodinného príslušníka** sa považuje štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je:

- 1) rodinný príslušník štátneho príslušníka tretej krajiny s prechodným pobytom alebo s trvalým pobytom na území SR, ktorým je:
 - a) manžel, ak manželia majú najmenej 18 rokov,
 - b) slobodné dieťa mladšie ako 18 rokov štátneho príslušníka tretej krajiny a jeho manžela,

- c) jeho slobodné dieťa mladšie ako 18 rokov,
 - d) slobodné dieťa jeho manžela mladšie ako 18 rokov,
 - e) jeho nezaopatrené slobodné dieťa staršie ako 18 rokov alebo nezaopatrené slobodné dieťa³ staršie ako 18 rokov jeho manžela, ktoré sa o seba nedokáže postarať z dôvodu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu,
 - f) jeho rodič alebo rodič jeho manžela, ktorý je odkázaný na jeho starostlivosť, a v krajine, odkiaľ prichádza, nepožíva náležitú rodinnú podporu⁴,
- 2) príbuzný v priamom vzostupnom rade azylanta mladšieho ako 18 rokov,
- 3) závislá osoba podľa medzinárodnej zmluvy⁵.

Za **študenta** sa považuje štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je:

- žiakom strednej školy,
- poslucháčom jazykovej školy,
- študentom vysokej školy,
- študentom, ktorý sa zúčastňuje jazykovej alebo odbornej prípravy na štúdium na vysokej škole, ktorá je organizovaná vysokou školou v SR.

Za **vedeckého pracovníka** sa považuje štátny príslušník tretej krajiny, ktorý na Slovensku vykonáva výskum alebo vývoj na základe dohody o hostovaní⁶.

Držiteľom modrej karty je štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bola vydaná modrá karta⁷ za účelom výkonu vysokokvalifikovaného zamestnania⁸.

Vysokokvalifikovaný zamestnanec (iný, ako je držiteľ modrej karty) nie je v SR považovaný za samostatnú kategóriu, a teda nemá zadefinovaný ani

3 Podľa ustanovenia § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov sa za nezaopatrené dieťa považuje dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia veku 25 rokov, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom alebo sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie štúdiom, alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz.

4 Neplatí v prípade, že štátny príslušník tretej krajiny s pobytom na území SR (garant) má udelený prechodný pobyt na účel štúdia.

5 Zmluva medzi štátmi, ktoré sú stranami Severoatlantickej zmluvy, a inými štátmi zúčastnenými v Partnerstve za mier vzťahujúca sa na štatút ich ozbrojených síl zo dňa 9. júna 1995.

6 Uzatváranie dohôd o hostovaní upravuje zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ktorým bola do právneho poriadku SR transponovaná Smernica Rady 2005/71/ES o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vedeckého výskumu.

7 Podľa zákona o pobyte cudzincov je modrá karta definovaná ako osobitný druh prechodného pobytu, ktorý oprávňuje štátneho príslušníka tretej krajiny vstúpiť, zdržiavať sa, pracovať na území SR, vycestovať z územia SR opätovne vstúpiť na územie SR v čase, na aký mu bola policajným útvarom vydaná.

8 Podľa ustanovenia § 37 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov vysokokvalifikované zamestnanie je zamestnanie, na výkon ktorého sa vyžaduje vyššia odborná kvalifikácia. Vyššou odbornou kvalifikáciou sa rozumie kvalifikácia preukázaná dokladom o vysokoškolskom vzdelaní.

osobitný typ pobytu. V závislosti od situácie pre neho platia pravidlá na udelenie modrej karty alebo prechodného pobytu na účel zamestnania.

Zamestnancom je štátny príslušník tretej krajiny, ktorý na Slovensku:

- v pracovnoprávných vzťahoch vykonáva alebo má vykonávať pre zamestnávateľa závislú prácu na základe potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta alebo povolenia na zamestnanie,
- v pracovnoprávných vzťahoch alebo v obdobných pracovných vzťahoch vykonáva alebo má vykonávať pre zamestnávateľa závislú prácu a nevyžaduje sa u neho potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta ani povolenie na zamestnanie.

Samostatne zárobkovo činnou osobou je štátny príslušník tretej krajiny, ktorý podniká alebo plánuje podnikáť na území SR ako fyzická osoba.

Za **zahraničného vlastníka podniku** sa považuje štátny príslušník tretej krajiny, ktorý podniká alebo plánuje podnikáť na území SR ako fyzická osoba, alebo je, prípadne bude štatutárom obchodnej spoločnosti alebo družstva, zapísanej/ho do obchodného registra SR, pričom k obchodnej spoločnosti alebo družstvu nie je v pracovnoprávnom vzťahu.

Za **sezónneho zamestnanca** sa považuje štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol udelený prechodný pobyt na účel sezónneho zamestnania.

Za **vyslaného zamestnanca v rámci vnútropodnikového transferu**⁹ sa považuje štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je formou vnútropodnikového transferu (ďalej len ICT) vyslaný vykonávať prácu na území SR, je u vysielajúcej právnickej osoby zamestnaný minimálne jeden rok pred uskutočnením takéhoto transferu a ktorý je:

- manažér (*essential senior executive*) – osoba pracujúca u právnickej osoby, ktorá predovšetkým riadi chod spoločnosti alebo jedného z jej oddelení a ktorá je pod dohľadom alebo vedením predstavenstva alebo akcionárov; manažér nevykonáva úlohy spojené s vlastným poskytovaním služieb spoločnosti,
- špecialista (*specialist*) – osoba pracujúca u právnickej osoby, ktorá má vysokú alebo mimoriadnu odbornú spôsobilosť a poznatky nevyhnutné na prevádzku spoločnosti, výskumné techniky alebo manažment.¹⁰

9 Vnútropodnikový transfer – angl. intra-corporate transfer

10 Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie, č. 152/2000 Z. z., príloha 1B Všeobecná dohoda o obchode so službami – Listina špecifických záväzkov SR.

Právny poriadok SR neumožňuje štátnym príslušníkom tretích krajín – **zahraničným investorom** získať na území SR pobyt len na základe zrealizovania investície, preto túto kategóriu v štúdiu neanalyzujeme.

Za držiteľa **národného víza** sa považuje štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bolo udelené národné vízum:

- v súvislosti s udelením pobytu v SR,
- na plnenie záväzkov SR vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv,
- v záujme SR,
- ako rodinnému príslušníkovi azylanta alebo
- ako rodinnému príslušníkovi štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorému bola v SR poskytnutá doplnková ochrana.

Za **žiadateľa o udelenie medzinárodnej ochrany** sa považuje cudzinec, ktorý na príslušnom útvare policajného zboru vyhlási, že žiada o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR, alebo iná osoba, o ktorej to ustanovuje zákon o azyle¹¹.

Za **obeť obchodovania s ľuďmi** sa považuje osoba (cudzinec), u ktorej existuje dôvodné podozrenie, že sa na území SR alebo v zahraničí stala obeťou obchodovania s ľuďmi (t. j. bola identifikovaná ako obeť obchodovania s ľuďmi) a má právo na zabezpečenie relevantnej pomoci.¹²

1.2 Kritériá na udelenie pobytu

Vo väčšine sledovaných kategórií (s výnimkou držiteľa národného víza typu D, žiadateľa o udelenie medzinárodnej ochrany a obeť obchodovania s ľuďmi) sú podmienky na udelenie pobytu rovnaké, keďže sa udeľuje rovnaký typ pobytu. Vyžaduje sa vlastníctvo platného cestovného dokladu a preukázanie:

- účelu pobytu,
- bezúhonnosti,
- finančného zabezpečenia,
- ubytovania a

¹¹ Podľa § 4 ods. 4 a 6 zákona č. 480/2002 o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa za žiadateľa považuje aj dieťa narodené na území SR žiadateľke, azylantke alebo cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ktoré narodením nenadobudne štátne občianstvo SR a cudzinec, ktorý nie je žiadateľom, ale je vrátený na územie SR z dôvodu, že na konanie o udelenie azylu je príslušná SR okrem cudzinca, ktorého žiadosť o udelenie azylu na území SR bola už v minulosti zamietnutá ako neprípustná alebo ako zjavne neopodstatnená, alebo ktorému sa neudelil azyl.

¹² Pojem nie je definovaný v legislatíve SR. Pozri KUBOVIČOVÁ, K.: Identifikácia obetí obchodovania s ľuďmi v procese medzinárodnej ochrany a nútených návratov v Slovenskej republike. Malá tematická štúdia Národného kontaktného bodu Európskej migračnej siete v Slovenskej republike. 2013, str. 13.

- skutočnosti, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie.

Národné víza typu D udeľuje SR len vo veľmi špecifických prípadoch a väčšinou nepredstavujú oprávnenie na pobyt v pravom zmysle slova. Udeľujú sa ako vstupné víza pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým bol udelený pobyt v SR na základe ich žiadosti podávanej v zahraničí, či rodinným príslušníkom azylantov a osôb, ktorým bola poskytnutá v SR doplnková ochrana, aby si z územia SR upravili bytový status. Národné víza typu D sa udeľujú aj na plnenie záväzkov SR vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv (napr. na študijnno-pracovné pobyty mladých). V týchto prípadoch sú podmienky udelenia víz špecifikované v konkrétnych bilaterálnych zmluvách. Ich podrobný popis by presahoval účel tejto štúdie, preto sa sústreďujeme len na podmienky, ktoré sú všeobecne platné pre všetky prípady.

Oprávnenosť pobytu žiadateľov o udelenie medzinárodnej ochrany je v SR podmienená len podaním žiadosti o jej udelenie pred príslušným orgánom.

Obetiam obchodovania s ľuďmi je možné v SR udeliť iba tolerovaný pobyt, t. j. pobyt, s ktorým je spojený najmenší rozsah práv. Špecifikom je, že o tento pobyt nemôže štátny príslušník tretej krajiny požiadať sám, ale žiadosť za neho podáva orgán činný v trestnom konaní. Za tolerovaný pobyt sa považuje aj obdobie najviac 90 dní, počas ktorých sa štátny príslušník tretej krajiny rozhoduje, či bude spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní pri objasňovaní trestného činu súvisiaceho s obchodovaním s ľuďmi.

Drobné odchýlky a výnimky, ktoré v niektorých situáciách predpokladá zákon o pobyte cudzincov pri predkladaní žiadostí o udelenie prechodného pobytu, sú podrobne popísané v tabuľke č. 1:

Tabuľka č. 1: Kritériá na získanie pobytu

Kategórie osôb podľa účelu pobytu	Kritériá na získanie pobytu
Zlúčenie rodiny	<ul style="list-style-type: none"> platný cestovný doklad preukázanie rodinného vzťahu s garantom preukázanie, že dieťa je slobodné (iba v prípadoch 1b, 1c, 1d a 1e – pozri podkapitolu 1.1) preukázanie, že dieťa je nezaopatrené a má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (iba prípad 1e – pozri podkapitolu 1.1) preukázanie odkázanosti (iba prípad 1f – pozri podkapitolu 1.1) preukázanie závislosti (iba prípad 3 – pozri podkapitolu 1.1) bezúhonnosť (okrem maloletých mladších ako 14 rokov) preukázanie finančného zabezpečenia jeho pobytu garantom zabezpečenie ubytovania v SR spolu s garantom súhlas druhého rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti a ktorý má právo stretávať sa s týmto dieťaťom, so zlúčením rodiny v SR (iba prípad 1c a 1d – pozri podkapitolu 1.1) preukázanie, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie¹³
Štúdium	<ul style="list-style-type: none"> platný cestovný doklad štúdium na strednej, vysokej alebo jazykovej škole v SR bezúhonnosť (okrem žiaka strednej školy) finančné zabezpečenie pobytu v SR zabezpečenie ubytovania v SR (neplatí v prípade štúdia na vysokej škole a v prípade, že štátny príslušník tretej krajiny pravidelne dochádza do školy cez štátnu hranicu zo susedného štátu) preukázanie, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie
Výskum a vývoj	<ul style="list-style-type: none"> platný cestovný doklad realizácia výskumu alebo vývoja v SR na základe dohody o hostovaní bezúhonnosť finančné zabezpečenie pobytu preukázanie, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie
Modrá karta	<ul style="list-style-type: none"> platný cestovný doklad výkon vysokokvalifikovaného zamestnania, ktoré má v SR trvať najmenej jeden rok a mesačná mzda je dohodnutá vo výške najmenej 1,5-násobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR v príslušnom odvetví uznanie kvalifikácie v SR bezúhonnosť zabezpečenie ubytovania preukázanie, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie

¹³ Osobitné podmienky platia, ak podá štátny príslušník tretej krajiny žiadosť o udelenie prechodného pobytu na účel zlúčenia rodiny s azylantom do troch mesiacov od udelenia azylu. V takom prípade je potrebné preukázať len vlastníctvo platného cestovného pasu a existenciu príbuzenského vzťahu.

Vysokokvalifikovaný zamestnanec	Nevzťahuje sa.
Zamestnanec	<ul style="list-style-type: none"> platný cestovný doklad výkon zamestnania v SR na základe potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, povolenia na zamestnanie alebo výkon zamestnania, na ktoré sa nevyžaduje potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta ani povolenie na zamestnanie preukázanie vzdelania, resp. uznanie kvalifikácie v SR (okrem prípadov výkonu zamestnania, na ktoré sa nevyžaduje potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta ani povolenie na zamestnanie) bezúhonnosť finančné zabezpečenie zabezpečenie ubytovania (neplatí v prípade, že štátny príslušník tretej krajiny pravidelne dochádza do zamestnania cez štátnu hranicu zo susedného štátu) preukázanie, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie
Samostatne zárobkovo činná osoba	<ul style="list-style-type: none"> platný cestovný doklad výkon podnikateľskej činnosti v SR ako fyzická osoba bezúhonnosť finančné zabezpečenie finančné zabezpečenie podnikateľskej činnosti zabezpečenie ubytovania preukázanie, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie
Zahraničný vlastník podniku	<ul style="list-style-type: none"> platný cestovný doklad výkon podnikateľskej činnosti v SR ako fyzická osoba alebo výkon funkcie štatutára obchodnej spoločnosti alebo družstva v SR bezúhonnosť finančné zabezpečenie finančné zabezpečenie podnikateľskej činnosti¹⁴ zabezpečenie ubytovania preukázanie, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie
Sezónny zamestnanec	<ul style="list-style-type: none"> platný cestovný doklad výkon sezónneho zamestnania v SR na základe povolenia na zamestnanie alebo výkon sezónneho zamestnania štátnym príslušníkom tretej krajiny, u ktorého sa povolenie na zamestnanie nevyžaduje bezúhonnosť finančné zabezpečenie zabezpečenie ubytovania (neplatí v prípade, že štátny príslušník tretej krajiny pravidelne dochádza do zamestnania cez štátnu hranicu zo susedného štátu) preukázanie, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie

¹⁴ Finančné zabezpečenie podnikateľskej činnosti sa nevyžaduje, ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý koná alebo bude konať v mene významného zahraničného investora.

Tabuľka č. 1 - pokračovanie

ICT	<ul style="list-style-type: none"> • platný cestovný doklad • výkon práce u zamestnávateľa so sídlom mimo územia SR a jeho vyslanie do SR na základe vopred odsúhlaseného počtu a profesií vyslaných zamestnancov a udeleného povolenia na zamestnanie • bezúhonnosť • finančné zabezpečenie • zabezpečenie ubytovania (neplatí v prípade, že štátny príslušník tretej krajiny pravidelne dochádza do zamestnania cez štátnu hranicu zo susedného štátu) • preukázanie, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie
Zahraničný investor	Nevzťahuje sa.
Národné vízum (typ D)	<ul style="list-style-type: none"> • platný cestovný doklad • účel pobytu v SR (udelenie pobytu v SR, medzinárodná zmluva alebo v prípade rodinných príslušníkov azylanta alebo osoby, ktorej bola v SR poskytnutá doplnková ochrana doklad preukazujúci rodinný vzťah a prípadne aj závislosť od garanta) • zdravotné poistenie • ďalšie doklady vyžadované v konkrétnom prípade zastupiteľským úradom napr.: <ul style="list-style-type: none"> • spätočný cestovný lístok alebo iný doklad, • zabezpečenie ubytovania, • finančné zabezpečenie a pod.
Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhlásenie pred príslušným orgánom, že štátny príslušník tretej krajiny žiada na území SR o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany.
Obet' obchodovania s ľuďmi	<ul style="list-style-type: none"> • vek najmenej 18 rokov • prerušenie kontaktov s osobami podozrivými zo spáchania trestného činu súvisiaceho s obchodovaním s ľuďmi • prítomnosť štátneho príslušníka tretej krajiny na území SR je nevyhnutná na účely trestného konania

Zmeny pobytového statusu z územia Slovenskej republiky

Cieľom tejto kapitoly je popísať, ktoré zmeny pobytového statusu umožňuje slovenská legislatíva bez toho, aby bol štátny príslušník tretej krajiny nútený opustiť územie SR. Sústredíme sa na podmienky, za ktorých je možné zmeniť druh alebo účel pobytu, ako aj na zjednodušenie postupov, ktoré konanie o zmene prináša v porovnaní s prvou žiadosťou o pobyt pri spôsobe podávania žiadosti, rýchlosti konania, administratívnej a finančnej náročnosti konania, ako aj výhod spočívajúcich v predĺžení dĺžky pobytu či legalizácie pobytového statusu počas konania o žiadosti.

2.1 Právny rámec

Právnym základom na zmenu pobytového statusu je v SR zákon o pobyte cudzincov. SR umožňuje zmeny pobytového statusu z územia SR vo veľmi širokej miere. Každý štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol na území SR udelený prechodný pobyt, môže požiadať o zmenu účelu tohto prechodného pobytu počas jeho platnosti na iný, bez nutnosti vycestovať do krajiny pôvodu. To znamená, že až na niekoľko výnimiek prichádzajú do úvahy všet-

ky vzájomné kombinácie prechodných pobytov udelených na účel zlúčenia rodiny, štúdia, výskumu a vývoja, podnikania (samostatne zárobkovo činná osoba, zahraničný vlastník podniku) a zamestnania (zamestnanec, sezónny zamestnanec, zamestnanec v rámci ICT). Zmeny pobytového statusu nie sú v SR obmedzené kvótami v žiadnej zo skúmaných kategórií.

Špecifická situácia nastáva v rámci vzájomných kombinácií jednotlivých kategórií štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým SR udeľuje prechodný pobyt na účel zamestnania. Hoci tieto zmeny (s výnimkou zmeny zo sezónneho zamestnania na zamestnanca alebo zamestnanca v rámci ICT) prichádzajú do úvahy, nejde o zmenu účelu pobytu v pravom slova zmysle, pretože účel prechodného pobytu zostáva nezmenený – zamestnanie. Administratívne je možné takúto zmenu zrealizovať v prípade, že dochádza k zmene zamestnávateľa alebo obnoveniu prechodného pobytu. Zmena zo sezónneho zamestnania na iný účel prechodného pobytu je ex lege vylúčená. Pri sezónnych zamestnancoch súvisí nemožnosť zmeny pobytového statusu z územia SR so samotným charakterom ich pobytu. Do úvahy prichádza iba zmena na žiadateľa o udelenie medzinárodnej ochrany alebo tolerovaný pobyt pre obeť obchodovania s ľuďmi.

Obdobná situácia ako v prípade prechodného pobytu na účel zamestnania je aj v prípade prechodného pobytu na účel podnikania. Vzájomná kombinácia samostatne zárobkovo činnnej osoby a zahraničného vlastníka podniku neprichádza do úvahy ani v teoretickej rovine, keďže účel pobytu zostáva zachovaný bez ohľadu na právnu formu podnikania.

Osobitným typom prechodného pobytu je modrá karta, ktorej držiteľ môže žiadať o zmenu na akýkoľvek iný druh pobytu či účel prechodného pobyt. Zákonom je však vylúčené, aby o zmenu pobytového statusu na držiteľa modrej karty žiadal štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol udelený prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja¹⁵, tolerovaný pobyt (obeť obchodovania s ľuďmi) alebo vstupuje na územie SR na základe záväzkov vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy (niektoré skupiny držiteľov národného víza typu D).

Pobytová legislatíva týkajúca sa ostatných kategórií štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú objektom skúmania tejto štúdie (držitelia národného víza typu D, žiadatelia o medzinárodnú ochranu a obeť obchodovania s ľuďmi), je značne odlišná v porovnaní s držiteľmi prechodných pobytov.

¹⁵ V prípade výskumných pracovníkov vyplýva táto nemožnosť z transpozície smernice Rady 2009/50/ES o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania.

O národné vízum typu D nie je možné požiadať z územia SR, preto žiadna zmena v tomto zmysle neprichádza do úvahy. Naopak, držiteľ národného víza typu D môže teoreticky požiadať o akýkoľvek typ pobytu (s vyššie uvedenou výnimkou modrej karty). V týchto prípadoch by však nešlo o zmenu v pravom zmysle slova, ale žiadosť by bola posudzovaná ako žiadosť o prvý pobyt.

Opačná situácia je v prípade žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Ten z územia SR svoj status zmeniť nemôže. Naopak, žiadateľom o medzinárodnú ochranu sa môže stať každá osoba s pobytom na území SR.

V prípade obeť obchodovania s ľuďmi platí, že môže žiadať o akúkoľvek zmenu s výnimkou modrej karty (nemožnosť žiadať o národné vízum typu D platí všeobecne). V opačnej situácii môže byť tento druh tolerovaného pobytu udelený komukoľvek s výnimkou žiadateľa o medzinárodnú ochranu.

Uvedené legislatívne možnosti zmien pobytového statusu z územia SR znázorňuje tabuľka č. 2 nižšie.

Tabuľka č. 2 : Možnosť zmeny pobytového statusu

Do Z	Zlúčenie rodiny	Štúdi-um	Výskum	Modrá karta	Vysokokva- lif. zamest- nanec	Zamest- nanec	Samostatne zárobkovo činná osoba	Zahraničný vlastník podniku	Sezónny zamest- nanec	ICT	Zahra- ničný investor	Národné vízum (typ D)	Ziadateľ o medzi- národnú ochranu	Obet' obcho- dovania s ľuďmi
Zlúčenie rodiny	Áno	Áno	Áno	Áno	-	Áno	Áno	Áno	Áno	Áno	-	Nie	Áno	Áno
Štúdium	Áno		Áno	Áno	-	Áno		Áno	Áno	Áno	-	Nie	Áno	Áno
Výskum	Áno	Áno		Nie	-			Áno	Áno	Áno	-	Nie	Áno	Áno
Modrá karta ¹⁶	Áno	Áno	Áno		-	Áno	Áno	Áno	Áno	Áno	-	Nie	Áno	Áno
Vysokokva- lifikovaný zamestnanec	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	Nie	-	-
Zamestnanec	Áno	Áno	Áno	Áno	-		Áno	Áno	Áno	Áno	-	Nie	Áno	Áno
Samostatne zárobko- vo činná osoba	Áno	Áno	Áno	Áno	-	Áno		Nie	Áno	Áno	-	Nie	Áno	Áno
Zahraničný vlastník podniku	Áno	Áno	Áno	Áno	-	Áno	Nie		Áno	Áno	-	Nie	Áno	Áno

¹⁶ Vo všeobecnosti platí, že držiteľ národného víza typu D môže žiadať z územia SR o vydanie modrej karty. Neplatí to však v prípade, že národné vízum typu D bolo udelené na základe záväzkov vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy.

Sezónny za- mestnanec	Nie	Nie	Nie	Nie	-	Nie	Nie	Nie		Nie	-	Nie	Áno	Áno
ICT	Áno	Áno	Áno	Áno	-	Áno	Áno	Áno	Áno		-	Nie	Áno	Áno
Zahraničný investor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Národné vízum (typ D)	Áno	Áno	Áno	Áno	-	Áno	Áno	Áno	Áno	Áno	-		Áno	Áno
Ziadateľ o medzi- národnú ochranu	Nie	Nie	Nie	Nie	-	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Es asj-	Nie		Nie
Obet' ob- chodovania s ľuďmi	Áno	Áno	Áno	Nie	-	Áno	Áno	Áno	Áno	Áno	-	Nie	Áno	Áno

Vysvetlivky:
(-) nevzťahuje sa.

Poznámka:

Hoci zmeny zo zamestnania na ICT a sezónneho zamestnania alebo ICT na zamestnanie alebo sezónne zamestnanie prichádzajú do úvahy, nejde o zmenu účelu pobytu v pra-
vom zmysle slova, pretože účel prechodného pobytu zostáva nezmenený – zamestnanie. Administratívne je možné takúto zmenu zrealizovať v prípade, že dochádza k zmene
zamestnávateľa alebo k obnoveniu prechodného pobytu.

2.2 Podmienky na zmenu pobytového statusu

Pri zmenách účelu prechodného pobytu (zlúčenie rodiny, štúdium, výskum a vývoj, zamestnanie, podnikanie, modrá karta) platia obdobné podmienky ako v prípade získania prvého pobytu. Vo všeobecnosti sa od žiadateľa vyžaduje vlastníctvo platného cestovného dokladu, preukázanie účelu pobytu, finančného zabezpečenia pobytu a ubytovania. V prípade prechodného pobytu na účel podnikania (samostatne zárobkovo činná osoba a zahraničný vlastník podniku) sa vyžaduje aj preukázanie finančného zabezpečenia podnikateľskej činnosti. Ak sa pri podaní prvej žiadosti uplatňuje niektorá z výnimiek, napr. v prípade štúdia na vysokej škole sa nevyžaduje preukázanie zabezpečenia ubytovania, rovnako sa táto výnimka uplatní i v prípade zmeny iného účelu prechodného pobytu. Štátny príslušník tretej krajiny s prechodným pobytom na účel zamestnania či zlúčenia rodiny tak v prípade žiadosti o zmenu účelu prechodného pobytu na štúdium (na vysokej škole) rovnako nebude musieť preukazovať, že má v SR zabezpečené ubytovanie.

Na rozdiel od prvej žiadosti sa v prípade zmeny účelu prechodného pobytu nevyžaduje preukázanie bezúhonnosti (ak žiadateľ preukázal svoju bezúhonnosť už pri podaní prvej žiadosti o prechodný pobyt na území SR) a skutočnosti, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie.

Osobitná situácia môže nastať v prípade zmeny prechodného pobytu na účel zamestnania na modrú kartu a naopak. Ak žiadateľ pri žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania preukázal svoje vzdelania dokladom o uznaní kvalifikácie v SR (ako jednou z možností v situáciách, kedy sa preukázanie kvalifikácie vyžaduje), nie je potrebné tento doklad opakovane predkladať pri žiadosti o zmenu na modrú kartu. Pri opačnej zmene to platí bez výhrad, keďže pri žiadosti o modrú kartu je potrebné doklad o uznaní kvalifikácie v SR predkladať vždy.

Zmena pobytu držiteľa národného víza typu D na akýkoľvek iný pobyt sa de iure nepovažuje za zmenu účelu pobytu, ale za prvú žiadosť. Preto aj podmienky na takúto zmenu sú zhodné s podmienkami na udelenie prvého pobytu.

Uvedené platí rovnako pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú v SR udelený tolerovaný pobyt z dôvodu, že sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi. Ak zákon o pobyte cudzincov zmenu na prechodný pobyt umožňuje, vždy pôjde o podanie prvej žiadosti. V prípadoch zmeny ktoréhokoľvek prechodného pobytu na tento typ tolerovaného pobytu by musel žiadateľ spĺňať rovnaké podmienky ako žiadateľ, ktorý ešte pobyt v SR udelený nemal.

Žiadateľ o medzinárodnú ochranu nie je oprávnený žiadať v SR počas procesu vybavovania jeho žiadosti o akýkoľvek zmenu svojho statusu. Naopak, žiadateľom o medzinárodnú ochranu sa môže stať cudzinec bez ohľadu na druh alebo účel pobytu v SR za rovnakých podmienok ako cudzinec, ktorý pobyt v SR nemal.

2.3 Rozdiely v procese rozhodovania o zmene pobytového statusu v porovnaní s prvou žiadosťou

Žiadosť o zmenu pobytového statusu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny neprináša výraznejšie úľavy alebo rozdiely v procese rozhodovania v porovnaní s prvou žiadosťou. Okrem nesporného pozitíva, ktorým je možnosť podať žiadosť o zmenu účelu pobytu z územia SR, sa u žiadateľov nevyžaduje predkladanie dokladov, ktoré predložili pri prvej žiadosti o pobyt v SR a ktoré zároveň nestratili aktuálnosť.

Pri zmenách účelu prechodného pobytu (v rámci sledovaných kategórií ide o **rodinných príslušníkov, študentov, vedeckých pracovníkov, zamestnancov, sezónnych zamestnancov, zamestnancov v rámci ICT, samostatne zárobkovo činné osoby, zahraničných vlastníkov podnikov a držiteľov modrej karty**), ktoré právny poriadok SR pripúšťa, sa na rozdiel od prvej žiadosti o prechodný pobyt nevyžaduje predloženie dokladov o bezúhonnosti (ak žiadateľ predložil už pri podaní prvej žiadosti) a dokladu preukazujúceho, že štátny príslušník tretej krajiny netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie.

V prípade zmeny prechodného pobytu na účel zamestnania na modrú kartu nie je potrebné predkladať rozhodnutie o uznaní kvalifikácie v SR (ak týmto dokladom preukázal žiadateľ svoju kvalifikáciu už pri prvej žiadosti). Pri opačnej zmene z modrej karty na prechodný pobyt na účel zamestnania to platí bez výhrad, keďže pri prvej žiadosti o modrú kartu je potrebné rozhodnutie o uznaní kvalifikácie v SR predkladať vždy.

Zmena pobytu **držiteľa národného víza typu D** na akýkoľvek iný pobyt sa de iure nepovažuje za zmenu účelu, ale za prvú žiadosť. Zníženie počtu vyžadovaných dokladov preto neprichádza do úvahy.

Obdobné ako pri držiteľoch národného víza typu D platí aj pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú v SR udelený tolerovaný pobyt z dôvodu, že sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, že ich žiadosť o zmenu pobytového statusu (ak ju právny poriadok SR umožňuje) je považovaná za prvú žiadosť. V prípadoch zmeny ktoréhokoľvek prechodného pobytu na tento typ tolero-

vaného pobytu by musel žiadateľ spĺňať rovnaké kritériá ako žiadateľ, ktorý ešte pobyt v SR udelený nemal. Prakticky však nie je potrebné predkladať žiadne doklady a samotnú žiadosť podáva za obeť obchodovania s ľuďmi orgán činný v trestnom konaní.

Žiadateľom o medzinárodnú ochranu SR sa môže stať cudzinec bez ohľadu na druh alebo účel jeho pobytu za rovnakých podmienok. Takáto zmena statusu nie je spojená so znížením požadovaných dokladov, keďže rovnako ako pri prvej žiadosti sa od žiadateľa žiadne nepožadujú.

Finančné zabezpečenie pobytu (ak sa pri danom type pobytu vyžaduje) je potrebné preukázať v rovnakej výške pri prvej žiadosti, ako aj pri zmene pobytového statusu.

Poplatky súvisiace so zmenou pobytového statusu sa vyberajú v rovnakej výške ako pri prvej žiadosti. Taktiež lehota na rozhodnutie o žiadosti o zmenu pobytového statusu, ako aj doba spracovania žiadosti zostáva rovnaká v porovnaní s lehotou na rozhodnutie o prvej žiadosti a dobou spracovania prvej žiadosti vo všetkých sledovaných prípadoch. Možnosť podať žiadosť o zmenu pobytového statusu elektronickými prostriedkami neprichádza v SR do úvahy v žiadnej zo skúmaných situácií.

Zmena pobytového statusu nemá vplyv na dĺžku udeľovania pobytu. Aj pri akejkoľvek zmene účelu pobytu platí, že môže byť udelený najviac v rovnakej dĺžke ako v prípade prvého udelenia konkrétneho pobytu.

Ak žiadateľovi počas konania o zmene pobytového statusu vyprší platnosť pôvodného pobytu, jeho pobyt na území SR sa považuje za oprávnený až do právoplatného rozhodnutia o jeho žiadosti. Platí to vo všetkých prípadoch sledovaných zmien s výnimkou zmeny národného víza typu D alebo tolerovaného pobytu udeleného štátnemu príslušníkovi tretej krajiny z dôvodu, že sa stal obeťou obchodovania s ľuďmi na akýkoľvek iný typ pobytu, ktorá je prípustná. Takéto zmeny totiž právny poriadok SR nepovažuje za zmeny druhu alebo účelu pobytu, ale za podanie novej žiadosti o pobyt.

Dostupné informačné zdroje

Komplexné informácie o pobyte štátnych príslušníkov tretích krajín na Slovensku, podmienkach udelenia jednotlivých druhov pobytov, ako aj o možnostiach zmeny pobytového statusu je možné nájsť na webovej stránke Migračného informačného centra IOM Medzinárodnej organizácie pre migráciu (ďalej len MIC) www.mic.iom.sk v slovenskom, anglickom

a ruskom jazyku. MIC taktiež vydalo a pravidelne aktualizuje brožúru Pobyt cudzincov na Slovensku, ktorá informácie o možnostiach zmeny pobytu sprostredkúva v slovenskom, anglickom, ruskom, vietnamskom, čínskom a arabskom jazyku. Informácie o možnostiach zmeny pobytového statusu je možné čiastočne nájsť aj na webových stránkach Ministerstva vnútra SR, niektorých zastupiteľských úradov SR v zahraničí a neziskových organizácií, ktoré sa pomoci cudzincom v tejto oblasti venujú.

03

Vplyv zmeny pobytového statusu na rozsah práv

V tejto kapitole analyzujeme, či má zmena pobytového statusu vplyv na rozsah práv, ktoré štátny príslušník tretej krajiny nadobudol získaním pôvodného pobytu na území SR. Sústreďujeme sa na oblasť politických práv, práva na zamestnanie, sociálne zabezpečenie a zlúčenie rodiny, prístup k vzdelaniu a právnej pomoci, ako aj na zmeny v oblasti dĺžky pobytu a možnosti mobility. Podrobnejšie informácie k zmenám v rozsahu práv týkajúcich sa práva na zamestnanie, sociálneho zabezpečenia, dĺžky pobytu a práva na zlúčenie rodiny sú uvedené v tabuľkách A – D v prílohe.

Právo na zamestnanie

Pre prechodné pobyty, ktoré sú udeľované vo väčšine prípadov štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú objektom skúmania tejto štúdie, platí, že sú vydávané na jeden konkrétny účel. Právo na zamestnanie preto patrí v plnom rozsahu len tým štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorých primárnym účelom pobytu v SR je výkon zamestnania. Ostatné skupiny majú toto právo obmedzené alebo im ho právny poriadok SR nepriznáva vôbec.

Toto právo v plnom rozsahu majú aj rodinní príslušníci držiteľa modrej karty a štátneho príslušníka tretej krajiny s prechodným pobytom na účel výskumu a vývoja, ktorí môžu byť zamestnaní hneď po udelení prechodného pobytu.

Zmena pobytového statusu má preto na zmenu prístupu k zamestnaniu značný vplyv, a to tak negatívny, ak dochádza k zmene z pobytu, pri ktorom patrí štátnemu príslušníkovi tretej krajiny právo na zamestnanie v plnom rozsahu na pobyt, pri ktorom je toto právo obmedzené, resp. vôbec nie je, ako aj pozitívny v opačných situáciách.

V nasledujúcom texte popíšeme, akým spôsobom je právo na zamestnanie upravené právnym poriadkom SR pre jednotlivé kategórie štátnych príslušníkov tretích krajín, aby bolo zrejmé, akým spôsobom by sa zmena pobytového statusu dotkla zmeny prístupu k tomuto právu.

V prípade **rodinných príslušníkov štátnych občanov tretích krajín** je právo na zamestnanie závislé do značnej miery od účelu pobytu garanta. Rodinní príslušníci držiteľa modrej karty a držiteľa prechodného pobytu na účel výskumu a vývoja môžu na Slovensku pracovať bez obmedzenia. V prípade ostatných rodinných príslušníkov platí, že po uplynutí 12 mesiacov nepretržitého pobytu na území SR od udelenia prechodného pobytu na účel zlúčenia rodiny môžu na Slovensku pracovať bez obmedzenia do 12 mesiacov od udelenia prechodného pobytu len na základe udeleného povolenia na zamestnanie.

Zahranční študenti môžu na Slovensku pracovať najviac 10 hodín týždenne alebo 20 hodín týždenne, ak ide o študentov vysokej školy, alebo tomu zodpovedajúci počet dní alebo mesiacov za rok.

Pracovná činnosť **výskumných pracovníkov** je obmedzená iba dohodou o hosťovaní, t. j. že u zamestnávateľa, s ktorým uzavreli dohodu o hosťovaní môžu pracovať bez obmedzenia. Nad rámec dohody o hosťovaní môžu vykonávať len pedagogickú činnosť v rozsahu najviac 50 dní v kalendárnom roku.

Držiteľ modrej karty môže na Slovensku pracovať bez obmedzenia na základe súhlasu s obsadením voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu. Súhlas vydáva Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny na základe posúdenia situácie na trhu práce.

Prechodný pobyt na účel **zamestnania** môže byť vydaný štátnemu príslušníkovi tretej krajiny:

- na základe potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta,
- na základe povolenia na zamestnanie alebo
- u ktorého sa nevyžaduje povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta.

Pri vydávaní potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta príslušný úrad práce sociálnych vecí a rodiny (ďalej len úrad) najskôr skúma, či voľné pracovné miesto nie je možné obsadiť uchádzačom o zamestnanie vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Pri vydávaní potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta úrad prihliada na situáciu na trhu práce s výnimkou štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má v SR vykonávať sústavnú vzdelávaciu činnosť alebo vedeckú činnosť ako pedagogický zamestnanec, vysokoškolský učiteľ, výskumný pracovník alebo umelecký pracovník vysokej školy, výskumný zamestnanec alebo vývojový zamestnanec vo výskumnej činnosti.

Obdobne aj pri vydávaní povolenia na zamestnanie úrad najskôr skúma, či voľné pracovné miesto nie je možné obsadiť uchádzačom o zamestnanie vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Povolenie na zamestnanie je možné vydať bez skúmania situácie na trhu práce len v prípade, že to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je SR viazaná, alebo ide o vyslaných zamestnancov.

V oboch uvedených prípadoch je štátny príslušník tretej krajiny limitovaný súhlasom s obsadením voľného pracovného miesta, resp. povolením na zamestnanie. Prácu môže vykonávať len v pracovnom pomere, u konkrétneho zamestnávateľa, v konkrétnej pozícii a na konkrétnom mieste.

Ak sa u štátneho príslušníka tretej krajiny nevyžaduje povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, nie je limitovaný zmluvným vzťahom ani počtom zamestnávateľov (za predpokladu, že u každého zamestnávateľa spĺňa podmienku, že sa povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta u neho nevyžaduje¹⁷).

¹⁷ § 23a ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Nástup do zamestnania je možný najskôr v deň získania prechodného pobytu. Výnimkou sú situácie podľa ustanovenia § 23 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov, kedy môže štátny príslušník tretej krajiny nastúpiť do zamestnania odo dňa vstupu na územie SR, ak sa na území SR zdržiava legálne a splnil si v zákonnej lehote ohlasovaciu povinnosť voči cudzineckej polícii¹⁸.

Samostatne zárobkovo činná osoba nie je v SR oprávnená pracovať.

Zahraničný vlastník podniku nie je v SR oprávnený pracovať.

Sezónnym zamestnancom je v SR udeľovaný prechodný pobyt na účel zamestnania, ktorý je vydaný na základe povolenia na zamestnanie. Povolenie na zamestnanie vydáva úrad po preskúmaní situácie na trhu práce najviac na 180 dní v priebehu 12 po sebe nasledujúcich mesiacov.

Vyslaným zamestnancom je v SR obdobne ako v predchádzajúcom prípade udeľovaný prechodný pobyt na účel zamestnania, ktorý je vydaný na základe povolenia na zamestnanie. Povolenie na zamestnanie vydáva úrad bez skúmania situácie na trhu práce na základe odsúhlasenia počtov a profesií vyslaných zamestnancov a obdobia ich vyslania s právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ku ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny vyslaný vykonávať prácu.

Vyslaní zamestnanci patria medzi výnimky, pri ktorých je umožnený nástup do zamestnania už pred získaním prechodného pobytu.

¹⁸ Prechodný pobyt na účel zamestnania sa nevyžaduje do 90 dní od začiatku pobytu na území SR, ak štátny príslušník tretej krajiny spĺňa podmienky na pobyt podľa osobitného predpisu, splnil si povinnosť podľa § 111 ods. 2 písm. a) a):

- pracuje pre významného zahraničného investora v SR,
- je vyslaný zamestnávateľom so sídlom v ČŠ na územie SR v rámci poskytovania služieb zabezpečovaných týmto zamestnávateľom,
- je zamestnaný v medzinárodnej hromadnej doprave, ak je na výkon práce na území SR vyslaný svojím zahraničným zamestnávateľom,
- je v pracovnom pomere so zamestnávateľom, ktorý má sídlo alebo sídlo organizačnej zložky s pracovnoprávnou subjektivitou mimo územia SR a ktorý ho vyslal na základe zmluvy uzatvorenej s právnickou osobou alebo fyzickou osobou vykonávať prácu na území SR,
- ktorý zabezpečuje na základe obchodnej zmluvy dodávky tovaru alebo služieb a tento tovar dodáva alebo uskutočňuje montáž, záručné a opravárenské práce, práce týkajúce sa nastavenia systémov výrobných zariadení, programátorské práce alebo odborné školenia, ak trvanie jeho pracovnoprávného vzťahu alebo vyslania na výkon práce nepresiahnu celkovo 90 dní v roku alebo
- ktorý pre obchodnú spoločnosť, ktorej bola poskytnutá investičná pomoc podľa osobitného predpisu, zabezpečuje na základe obchodnej zmluvy dodávky tovaru alebo služieb a tento tovar dodáva alebo uskutočňuje montáž, záručné a opravárenské práce, práce týkajúce sa nastavenia systémov výrobných zariadení, programátorské práce alebo odborné školenia, a to počas obdobia, na ktoré bolo vydané rozhodnutie o schválení investičnej pomoci.

Držiteľom národného víza typu D nie je umožnené na Slovensku pracovať. Výnimkou je situácia, kedy bolo vízum udelené v súvislosti s plnením bilaterálnej zmluvy, ktorá výkon zamestnania umožňuje. Takáto bilaterálna zmluva potom upravuje, v akom rozsahu a za akých podmienok môže štátny príslušník zmluvnej strany do pracovnoprávneho vzťahu vstúpiť.

Štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorým bol udelený tolerovaný pobyt z dôvodu, že sa stali **obetou obchodovania s ľuďmi**, sa umožňuje vstúpiť na trh práce až po predĺžení ich tolerovaného pobytu, ktorý sa prvýkrát udeľuje na najmenej 180 dní.

Žiadateľom o medzinárodnú ochranu sa umožňuje vstup na trh práce, ak sa o ich žiadosti o udelenie azylu alebo doplnkovej ochrany nerozhodne do 9 mesiacov od začatia konania (okrem prípadu, ak podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu vydanému v konaní o udelenie azylu nemá odkladný účinok a súd nerozhodne o odložení vykonateľnosti rozhodnutia). Po uplynutí tejto lehoty sú oprávnení na Slovensku pracovať bez obmedzenia.

Sociálne zabezpečenie

Prístup k sociálnemu zabezpečeniu je v SR ovplyvnený typom pobytu a ekonomickou aktivitou štátneho príslušníka tretej krajiny. Keďže v sledovaných prípadoch udeľuje SR väčšinou rovnaký typ pobytu – prechodný, rozlišovacím kritériom bude práve ekonomická aktivita.

Držiteľia prechodného pobytu na účel zamestnania (**zamestnanci, sezónni zamestnanci a zamestnanci v rámci ICT**), podnikania (**samostatne zárobkovo činné osoby a zahraniční vlastníci podnikov**), výskumu a vývoja (**výskumní pracovníci**) a držiteľia **modrej karty** disponujú v SR prístupom k sociálnemu zabezpečeniu v najširšom rozsahu. Majú prístup k povinnému sociálnemu poisteniu (a dávkam z neho plynúcim), verejnému zdravotnému poisteniu a dávkam štátnej sociálnej podpory, ktoré nie sú viazané na trvalý pobyt. Akékoľvek zmeny pobytového statusu v rámci tejto skupiny preto nemajú žiaden vplyv na prístup k sociálnemu zabezpečeniu. Naopak, zmena na akýkoľvek iný druh, resp. účel pobytu nevyhnutne vedie k obmedzeniu prístupu k sociálnemu zabezpečeniu.

Držiteľia prechodných pobytov, ktoré boli vydané na iný účel ako ekonomické aktivity (**študenti a rodinní príslušníci**) nemajú prístup k verejnému zdravotnému poisteniu, pokiaľ nie sú zároveň aj ekonomicky aktívni (v niektorých prípadoch môžu popri plnení primárneho účelu pobytu aj podnikáť či pracovať). Tieto skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín majú prístup k dobrovoľné-

mu sociálnemu poisteniu a rovnako ako predchádzajúca skupina aj prístup k dávkam štátnej sociálnej podpory, ktoré nie sú viazané na trvalý pobyt.

Držiteľia národného víza typu D nemajú v SR zaručený prístup k sociálnemu zabezpečeniu s výnimkou zaručených minimálnych zdrojov, prístupných každému. Špecifická situácia platí v prípade držiteľov národných víz typu D udelených na základe bilaterálnych zmlúv, ktoré ich držiteľom umožňujú pracovať. Výkon zamestnania ich oprávňuje k prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu i povinnému sociálnemu poisteniu.

Obetiam obchodovania s ľuďmi patrí v oblasti sociálneho zabezpečenia prístup k zaručeným minimálnym zdrojom a ubytovaniu prostredníctvom Ministerstva vnútra SR, ak si ho štátny príslušník tretej krajiny nevie zabezpečiť sám.

Žiadateľovi o medzinárodnú ochranu sa počas pobytu v azylovom zariadení alebo integračnom stredisku bezplatne poskytuje ubytovanie, stravovanie alebo stravné, základné hygienické potreby a iné veci, ktoré nevyhnutne potrebujú na prežitie. Má zabezpečenú základnú zdravotnú starostlivosť (individuálne aj inú zdravotnú starostlivosť) a poskytuje sa mu vreckové.

Vzdelanie

Prístup k vzdelaniu je zabezpečený všetkým štátnym príslušníkom tretích krajín s oprávneným pobytom. Zmena pobytového statusu preto nemá vplyv na prístup k vzdelaniu v žiadnej zo skúmaných situácií. Výnimku by mohli predstavovať len niektoré skupiny držiteľov **národného víza typu D**. V zásade platí, že držiteľ **národného víza typu D** by mal na území SR vykonávať len činnosť, na ktorú mu bolo vízum udelené. Súčasná legislatíva účely udelenia národného víza koncipuje veľmi široko, čo však nevyklučuje situáciu, že by SR uzavrela bilaterálnu zmluvu, ktorá by možnosť štúdia počas pobytu na tomto type víza neumožňovala.

Dĺžka pobytu

Zmena pobytového statusu môže mať na dĺžku udeleného pobytu výrazný vplyv, keďže jednotlivé pobyty sa na Slovensku udeľujú na rôzne dlhý čas. Skutočnosť, či ide o prvé udelenie pobytu alebo o zmenu iného pobytu na daný účel, nie je podstatná.

Rodinným príslušníkom sa udeľuje prechodný pobyt na dĺžku pobytu garanta. Prechodný pobyt na účel **štúdia** sa udeľuje na predpokladaný čas štúdia, najviac na 6 rokov. **Vedeckému pracovníkovi** môže byť udelený pre-

chodný pobyt až na dva roky rovnako ako **zamestnancovi a zamestnancovi v rámci ICT**. Prechodný pobyt na účel **sezónneho zamestnania** sa udeľuje najviac na 180 dní v priebehu 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. Prechodný pobyt na účel podnikania (**samostatne zárobkovo činná osoba a zahraničný vlastník podniku**) rovnako ako **modrá karta** sa udeľujú najviac na 3 roky.

Dĺžka pobytu na základe udeleného **národného víza typu D** závisí od účelu, na ktorý bolo vízum udelené. Udeľuje sa na pobyt dlhší ako tri mesiace, najviac však na jeden rok. Ak ide o udelenie národného víza v súvislosti s udelením pobytu v SR, udeľuje sa na 90 dní a ak ide o udelenie národného víza rodinnému príslušníkovi azylanta alebo cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana, udeľuje sa na nevyhnutný čas.

Oprávnenosť pobytu **žiadateľa o udelenie medzinárodnej ochrany** nie je možné jednoznačne určiť, keďže závisí od dĺžky konania, t. j. žiadateľ je oprávnený zdržiavať sa na území SR do rozhodnutia o žiadosti o udelení azylu, ak zákon o azyle alebo osobitné predpisy (napr. Trestný poriadok) neustanovujú inak. Žiadateľ nie je oprávnený zdržiavať sa na území SR, ak ide o opakovanú žiadosť o udelenie azylu a Ministerstvo vnútra SR už zamietlo žiadosť o udelenie azylu podľa § 11 ods. 1 písm. f) a § 12 ods. 2 písm. g) zákona o azyle.

Tolerovaný pobyt štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sa stali **obetou obchodovania s ľuďmi**, sa prvýkrát udeľuje najmenej na 180 dní.

Právna pomoc

Zmena pobytového statusu nemá vplyv na prístup k právnej pomoci.

Mobilita

Prechodný pobyt oprávňuje štátneho príslušníka tretej krajiny zdržiavať sa, vycestovať a opätovne vstupovať na územie SR v čase, na aký mu bol policajným útvarem udelený.¹⁹ Akékoľvek zmeny pobytového statusu v rámci skúmaných kategórií, ktorým sa udeľuje prechodný pobyt (**rodinní príslušníci, študenti, vedeckí pracovníci, zamestnanci, sezónni zamestnanci, zamestnanci v rámci ICT, samostatne zárobkovo činné osoby, zahraniční vlastníci podnikov a držiteľia modrej karty**), nemajú žiaden vplyv na právo vycestovať z územia SR a opätovne do SR vstúpiť.

¹⁹ § 20 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov.

Držiteľia **národného víza typu D** sú pri požívaní práva mobility obmedzení počtom vstupov uvedených vo víze samotnom. V rámci schengenského priestoru sa môže držiteľ národného víza zdržiavať 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia.

Žiadatelia o medzinárodnú ochranu a osoby s tolerovaným pobytom, udeleným z dôvodu, že sa stali **obetou obchodovania s ľuďmi**, majú oprávnený pobyt len na území SR. Vycestovaním svoj pobytový status strácajú.

Právo na zlúčenie rodiny

Právo na zlúčenie rodiny majú v SR všetci štátni príslušníci tretích krajín s prechodným pobytom. V rámci sledovaných kategórií ide o **rodinných príslušníkov, študentov, vedeckých pracovníkov, zamestnancov, sezónnych zamestnancov, zamestnancov v rámci ICT, samostatne zárobkovo činné osoby, zahraničných vlastníkov podnikov a držiteľov modrej karty**. Akékoľvek zmeny pobytového statusu v rámci týchto kategórií nemajú na toto právo žiaden vplyv s výnimkou zmeny akéhokoľvek prechodného pobytu na prechodný pobyt na účel štúdia, kedy sa štátny príslušník tretej krajiny nemôže zlúčiť s rodičom alebo rodičom jeho manžela, ktorý je odkázaný na jeho starostlivosť, a v krajine, odkiaľ prichádza, nepožíva náležitú rodinnú podporu.

Naopak, držiteľia **národného víza typu D, žiadatelia o medzinárodnú ochranu** a osoby s tolerovaným pobytom, udeleným z dôvodu, že sa stali **obetou obchodovania s ľuďmi**, právo na zlúčenie rodiny nemajú, preto zmena akéhokoľvek prechodného pobytu na jeden z týchto statusov (ak je prípustná) by nevyhnutne viedla u žiadateľa k redukcii jeho práva na zlúčenie rodiny.

Politické práva

Zmena pobytového statusu nemá pri sledovaných skupinách štátnych príslušníkov tretích krajín vplyv na ich politické práva.

04

Evaluácia legislatívnych zmien a národných politík

Z predchádzajúcich kapitol vyplýva, že SR umožňuje zmeny pobytového statusu z územia štátu vo veľmi širokej miere. Zmeny v tejto oblasti boli zavedené ešte počas účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy – zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Novelou tohto zákona, zákonom č. 606/2003 Z. z. bolo štátnym príslušníkom tretích krajín s prechodným pobytom s účinnosťou od 1. januára 2004 umožnené (s výnimkou prechodného pobytu na účel sezónneho zamestnania a štúdia) žiadať o zmenu účelu prechodného pobytu z územia SR. V prípade študentov platila výnimka pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí ukončili štúdium v SR a žiadali o udelenie povolenia na prechodný pobyt na účel zamestnania v odbore, na ktorého vykonávanie sa štúdiom pripravovali. V tomto prípade mohli aj študenti žiadať o zmenu účelu pobytu z územia SR.

Dôvody na túto zmenu boli do značnej miery ekonomické. Podľa dôvodovej správy k zákonu „... z aplikačnej praxe vyplynulo, že podávanie žiadostí na zastupiteľskom úrade SR zaťažuje nielen cudzincov, ale aj štátny rozpočet

SR“.²⁰ V prípade študentov bola dôvodom na zmenu legislatívy snaha o udržanie vzdelaných cudzincov v nedostatkových profesiách. „Cudzinec, ktorý ukončí štúdium, bude môcť podať žiadosť o zmenu účelu na policajnom útvare vtedy, ak po ukončení školy bude vykonávať vysoko odbornú činnosť v obore, ktorý vyštudoval, a ak na túto činnosť z dôvodu úzkej špecializácie nebude možné prijať do zamestnania občana SR alebo občana EÚ.“²¹

V SR neboli spracované evaluačné správy alebo štúdie, ktoré by dokazovali, že možnosť zmeny pobytového statusu z územia SR má vplyv na predchádzanie neregulárnej migrácie. Za prínos v tejto oblasti sa považuje zavedenie pravidla, že ak štátny príslušník tretej krajiny požiada o zmenu účelu alebo druhu pobytu, jeho pobyt na území SR sa považuje za oprávnený až do rozhodnutia o tejto žiadosti, a tým nedochádza k situáciám, kedy by štátny príslušník tretej krajiny zostával na území SR neoprávnené počas rozhodovania o zmene jeho pobytového statusu. V minulosti sa stávalo, že iba málokto cudzinec si podával žiadosť o zmenu účelu alebo druhu pobytu v dostatočnom predstihu, aby sa o nej stihlo rozhodnúť ešte pred ukončením aktuálneho pobytu. To bol hlavný dôvod zavedenia tohto pravidla²². Taktiež oslobodenie od predkladania dokladu o bezúhonnosti pri zmene účelu pobytu je veľkou výhodou, keďže ide o doklad, s ktorým štátni príslušníci tretích krajín majú najväčšie problémy²³.

Vo všeobecnosti preto možno konštatovať, že súčasný režim sa zatiaľ javí ako dostačujúci. Z tohto dôvodu nie je táto téma obsahom žiadnych politických dokumentov ani predmetom verejných politických či odborných debát a v SR sa momentálne neplánujú žiadne zmeny v príslušnej legislatíve, ktoré by mali vplyv na zmeny pobytového statusu štátnych príslušníkov tretích krajín.

20 Dôvodová správa k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Dostupné na internete <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=10060>.

21 Ibidem.

22 Informáciu poskytl ÚHCP P PZ.

23 Informáciu poskytl ÚHCP P PZ.

Bibliografia

Publikácie

EMN Asylum and Migration Glossary 3.0. A tool for better comparability. European Migration Network, European Commission, 2014.

FRKÁŇOVÁ, A.: Stanovovanie nedostatku pracovných síl a potrieb pracovnej migrácie z tretích krajín v Slovenskej republike, Malá tematická štúdia Národného kontaktného bodu Európskej migračnej siete v Slovenskej republike. 2015.

KUBOVIČOVÁ, K.: Identifikácia obetí obchodovania s ľuďmi v procese medzinárodnej ochrany a nútených návratov v Slovenskej republike. Malá tematická štúdia Národného kontaktného bodu Európskej migračnej siete v Slovenskej republike. 2013.

Dokumenty/Iné zdroje

Changes in immigration status and purpose of stay: an overview of EU Member States approaches. Common Template of EMN Focussed Study. European Migration Network, European Commission, 2015.

Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie, č. 152/2000 Z. z., príloha 1B Všeobecná dohoda o obchode so službami – Listina špecifických záväzkov SR.

Dôvodová správa k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a dopĺňa sa zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 324/1997 Z. z. Zmluva medzi štátmi, ktoré sú stranami Severoatlantickej zmluvy a inými štátmi zúčastnenými v Partnerstve za mier vzťahujúca sa na štatút ich ozbrojených síl zo dňa 9. júna 1995.

Internet

http://www.lawfirmuk.net/switchingrules_e.html

Legislatíva

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/66/EÚ z 15. mája 2014 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci vnútroodnikového presunu.

Smernica Rady 2009/50/ES o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania.

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 606/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a dopĺňa sa zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Prílohy

Zmena rozsahu práv pri zmene pobytového statusu

Tabuľka A: Právo na zamestnanie

Tabuľka B: Právo na zlúčenie rodiny

Tabuľka C: Dĺžka pobytu

Tabuľka D: Sociálne zabezpečenie

Tabuľka A: Právo na zamestnanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zamestnanie
Štúdium	Zlučenie rodiny	Strata práv: Právo pracovať bez povolenia na zamestnanie vzniká až po jednom roku od udelenia pobytu. Nadobudnutie práv: Po jednom roku od udelenia pobytu je možné pracovať bez obmedzenia.
Výskum	Zlučenie rodiny	Strata práv: Právo pracovať bez povolenia na zamestnanie vzniká až po jednom roku od udelenia pobytu.
Modrá karta	Zlučenie rodiny	Strata práv: Právo pracovať bez povolenia na zamestnanie vzniká až po jednom roku od udelenia pobytu.
Zamestnanec	Zlučenie rodiny	Strata práv: Právo pracovať bez povolenia na zamestnanie vzniká až po jednom roku od udelenia pobytu.
Samostatne zárobko-vo činná osoba	Zlučenie rodiny	Nadobudnutie práv: Po jednom roku od udelenia pobytu je možné pracovať bez obmedzenia.
Zahraničný vlastník podniku	Zlučenie rodiny	Nadobudnutie práv: Po jednom roku od udelenia pobytu je možné pracovať bez obmedzenia.
ICT	Zlučenie rodiny	Strata práv: Právo pracovať bez povolenia na zamestnanie vzniká až po jednom roku od udelenia pobytu.
Národné vízum (typ D)	Zlučenie rodiny	Nadobudnutie práv: Po jednom roku od udelenia pobytu je možné pracovať bez obmedzenia.
Obet obchodovania s ľuďmi	Zlučenie rodiny	Strata práv: Právo pracovať bez povolenia na zamestnanie vzniká až po jednom roku od udelenia pobytu.
Zlučenie rodiny	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia pobytu maximálne 10 hodín do týždňa (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).
Výskum	Štúdium	Strata práv: Možnosť pracovať maximálne 10 hodín do týždňa (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).
Modrá karta	Štúdium	Strata práv: Možnosť pracovať maximálne 10 hodín do týždňa (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).
Zamestnanec	Štúdium	Strata práv: Možnosť pracovať maximálne 10 hodín do týždňa (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zamestnanie
Samostatne zárobko-vo činná osoba	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia pobytu maximálne 10 hodín do týždňa (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).
Zahraničný vlastník podniku	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia pobytu maximálne 10 hodín do týždňa (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).
ICT	Štúdium	Strata práv: Možnosť pracovať maximálne 10 hodín do týždňa (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).
Národné vízum (typ D)	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia pobytu maximálne 10 hodín do týždňa (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).
Obet obchodovania s ľuďmi	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia pobytu maximálne 10 hodín do týždňa (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).
Zlučenie rodiny	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe dohody o hostovaní od udelenia pobytu.
Štúdium	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe dohody o hostovaní od udelenia pobytu bez obmedzenia počtu hodín.
Modrá karta	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe dohody o hostovaní od udelenia pobytu. Nevyžaduje sa vydanie potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu.
Zamestnanec	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe dohody o hostovaní od udelenia pobytu. Nevyžaduje sa vydanie povolenia na zamestnanie, ani potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta. Bez zmeny: Platí v prípade, že sa u zamestnanca nevyžaduje povolenie na zamestnanie, ani potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta. Strata práv: V prípade niektorých kategórií zamestnancov je možné začať s výkonom zamestnania už pred udelením prechodného pobytu.
Samostatne zárobko-vo činná osoba	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe dohody o hostovaní od udelenia pobytu.
Zahraničný vlastník podniku	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe dohody o hostovaní od udelenia pobytu.

Tabuľka A - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zamestnanie
ICT	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe dohody o hostovaní od udelenia pobytu. Nevyžaduje sa vydanie povolenia na zamestnanie. Strata práv: Nutnosť čakať na udelenie pobytu. ICT môže začať pracovať už od momentu udelenia povolenia na zamestnanie.
Národné vízum (typ D)	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe dohody o hostovaní od udelenia pobytu.
Obet obchodovania s ľuďmi	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe dohody o hostovaní od udelenia pobytu.
Zlúčenie rodiny	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe modrej karty od udelenia pobytu.
Štúdium	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe modrej karty od udelenia pobytu bez obmedzenia počtu hodín. Bez zmeny. Strata práv: V prípade modrej karty sa vždy vyžaduje potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu, zatiaľ čo niektoré kategórie zamestnancov môžu pracovať bez nutnosti získať povolenia na zamestnanie alebo potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta. V prípade niektorých kategórií zamestnancov je možné začať s výkonom zamestnania už pred udelením prechodného pobytu.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe modrej karty od udelenia pobytu.
Zahraničný vlastník podniku	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe modrej karty od udelenia pobytu.
ICT	Modrá karta	Strata práv: Pred vydaním potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu, sa skúma situácia na trhu práce, zatiaľ čo povolenie na zamestnanie pre ICT sa vydáva bez priliadnutia na situáciu na trhu práce. Nutnosť čakať na udelenie pobytu. ICT môže začať pracovať už od momentu udelenia povolenia na zamestnanie.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zamestnanie
Národné vízum (typ D)	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať na základe modrej karty od udelenia pobytu.
Zlúčenie rodiny	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia pobytu, v prípade niektorých kategórií zamestnancov je možné začať s výkonom zamestnania už pred udelením prechodného pobytu.
Štúdium	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia pobytu bez obmedzenia počtu hodín, v prípade niektorých kategórií zamestnancov je možné začať s výkonom zamestnania už pred udelením prechodného pobytu.
Výskum	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: V prípade niektorých kategórií zamestnancov je možné začať s výkonom zamestnania už pred udelením prechodného pobytu. Bez zmeny: Platí v prípade, že sa u zamestnanca nevyžaduje povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta. Strata práv: Vo väčšine prípadov sa vyžaduje vydanie povolenia na zamestnanie alebo potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta.
Modrá karta	Zamestnanec	Bez zmeny. Nadobudnutie práv: V prípade modrej karty sa vždy vyžaduje potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu, zatiaľ čo niektoré kategórie zamestnancov môžu pracovať bez nutnosti získať povolenie na zamestnanie alebo potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta. V prípade niektorých kategórií zamestnancov je možné začať s výkonom zamestnania už pred udelením prechodného pobytu.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať.
Zahraničný vlastník podniku	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať.
ICT	Zamestnanec	Strata práv: Vo väčšine prípadov je nutné pred nástupom do zamestnania čakať na udelenie prechodného pobytu, zatiaľ čo ICT môže začať pracovať už po vydaní povolenia na zamestnanie. Nadobudnutie práv: U niektorých kategórií zamestnancov sa nevyžaduje povolenie na zamestnanie (u ICT sa vyžaduje vždy) ani súhlas na obsadenie voľného pracovného miesta.

Tabuľka A - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zamestnanie
Národné vízum (typ D)	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať.
Obef obchodovania s ľuďmi	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia pobytu bez obmedzenia počtu hodín, v prípade niektorých kategórií zamestnancov je možné začať s výkonom zamestnania už pred udelením prechodného pobytu.
Zlúčenie rodiny	Samostatne zárobkovo činná osoba	Strata práv: Strata možnosti pracovať s udeleným povolením na zamestnanie a po roku od udelenia pobytu bez obmedzenia.
Štúdium	Samostatne zárobkovo činná osoba	Strata práv: Strata možnosti pracovať 10 hodín týždenne (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).
Výskum	Samostatne zárobkovo činná osoba	Strata práv: Strata možnosti pracovať.
Modrá karta	Samostatne zárobkovo činná osoba	Strata práv: Strata možnosti pracovať.
Zamestnanec	Samostatne zárobkovo činná osoba	Strata práv: Strata možnosti pracovať.
ICT	Samostatne zárobkovo činná osoba	Strata práv: Strata možnosti pracovať.
Národné vízum (typ D)	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
Obef obchodovania s ľuďmi	Samostatne zárobkovo činná osoba	Strata práv: Strata možnosti pracovať po obnovení tolerovaného pobytu.
Zlúčenie rodiny	Zahraničný vlastník podniku	Strata práv: Strata možnosti pracovať s udeleným povolením na zamestnanie a po roku od udelenia pobytu bez obmedzenia.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zamestnanie
Štúdium	Zahraničný vlastník podniku	Strata práv: Strata možnosti pracovať 10 hodín týždenne (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole).
Výskum	Zahraničný vlastník podniku	Strata práv: Strata možnosti pracovať.
Modrá karta	Zahraničný vlastník podniku	Strata práv: Strata možnosti pracovať.
Zamestnanec	Zahraničný vlastník podniku	Strata práv: Strata možnosti pracovať.
ICT	Zahraničný vlastník podniku	Strata práv: Strata možnosti pracovať.
Národné vízum (typ D)	Zahraničný vlastník podniku	Bez zmeny.
Obef obchodovania s ľuďmi	Zahraničný vlastník podniku	Strata práv: Strata možnosti pracovať po predĺžení tolerovaného pobytu.
Zlúčenie rodiny	Sezónny zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia pobytu.
Štúdium	Sezónny zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia pobytu bez obmedzenia počtu hodín.
Výskum	Sezónny zamestnanec	Strata práv: Vyžaduje sa povolenie na zamestnanie.
Modrá karta	Sezónny zamestnanec	Bez zmeny.
Zamestnanec	Sezónny zamestnanec	Strata práv: Pri sezónnom zamestnaní sa vždy vyžaduje povolenie na zamestnanie, zatiaľ čo niektoré kategórie zamestnancov môžu pracovať bez nutnosti získať povolenia na zamestnanie alebo potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta. V prípade niektorých kategórií zamestnancov je možné začať s výkonom zamestnania už pred udelením prechodného pobytu.

Tabuľka A - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zamestnanie
Samostatne zárobkovo činná osoba	Sezónny zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať.
Zahraničný vlastník podniku	Sezónny zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať.
ICT	Sezónny zamestnanec	Strata práv: Pri udeľovaní povolenia na zamestnanie sa skúma situácia na trhu práce (pri ICT sa povolenie udeľuje bez skúmania situácie na trhu práce. ICT môže začať s vykonom práce od momentu udelenia povolenia na zamestnanie, sezónny zamestnanec až udeľením prechodného pobytu.
Národné vízum (typ D)	Sezónny zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať.
Obet obchodovania s ľuďmi	Sezónny zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia prechodného pobytu.
Zlučenie rodiny	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia povolenia na zamestnanie (pred udeľením prechodného pobytu).
Štúdium	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať od udelenia prechodného pobytu bez obmedzenia.
Výskum	ICT	Strata práv: Nutnosť získania povolenia na zamestnanie. Nadobudnutie práv: Nie je potrebné čakať na udelenie pobytu. ICT môže začať pracovať už od momentu udelenia povolenia na zamestnanie.
Modrá karta	ICT	Nadobudnutie práv: Pred vydaním potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu sa skúma situácia na trhu práce, zatiaľ čo povolenie na zamestnanie pre ICT sa vydáva bez príhľadnutia na situáciu na trhu práce. Nie je potrebné čakať na udelenie pobytu. ICT môže začať pracovať už od momentu udelenia povolenia na zamestnanie.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zamestnanie
Zamestnanec	ICT	Nadobudnutie práv: Vo väčšine prípadov musí zamestnanec pred nástupom do zamestnania čakať na udelenie prechodného pobytu, zatiaľ čo ICT môže začať pracovať už po vydaní povolenia na zamestnanie. Strata práv: U niektorých kategórií zamestnancov sa nevyžaduje povolenie na zamestnanie (u ICT sa vyžaduje vždy) ani súhlas na obsadenie voľného pracovného miesta.
Samostatne zárobkovo činná osoba	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať.
Zahraničný vlastník podniku	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať.
Národné vízum (typ D)	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať.
Obet obchodovania s ľuďmi	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať.
Zlučenie rodiny	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata možnosti pracovať na základe povolenia na zamestnanie do jedného roka od udelenia prechodného pobytu. Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať bez obmedzenia, ak sa do 9 mesiacov o žiadosti o udelenie azylu alebo doplnkovej ochrany právoplatne nerozhodne.
Štúdium	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata možnosti pracovať 10 hodín týždenne (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole). Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať bez obmedzenia, ak sa do 9 mesiacov o žiadosti o udelenie azylu alebo doplnkovej ochrany právoplatne nerozhodne.
Výskum	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata možnosti pracovať prvých 9 mesiacov.
Modrá karta	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata možnosti pracovať prvých 9 mesiacov.
Zamestnanec	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata možnosti pracovať prvých 9 mesiacov.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať bez obmedzenia, ak sa do 9 mesiacov o žiadosti o udelenie azylu alebo doplnkovej ochrany právoplatne nerozhodne.

Tabuľka A - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zamestnanie
Zahrančný vlastník podniku	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať bez obmedzenia, ak sa do 9 mesiacov o žiadosti o udelenie azylu alebo doplnkovej ochrany právoplatne nerozhodne. Strata práv: Strata možnosti pracovať.
Sezónny zamestnanec	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata možnosti pracovať prvých 9 mesiacov.
ICT	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať bez obmedzenia, ak sa do 9 mesiacov o žiadosti o udelenie azylu alebo doplnkovej ochrany právoplatne nerozhodne. Bez zmeny.
Národné vízum (typ D)	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata možnosti pracovať na základe povolenia na zamestnanie do jedného roka od udelenia prechodného pobytu. Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať bez obmedzenia po predĺžení tolerovaného pobytu.
Obet' obchodovania s ľuďmi	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata možnosti pracovať do predĺženia tolerovaného pobytu. Strata práv: Strata možnosti pracovať do predĺženia tolerovaného pobytu.
Zlúčenie rodiny	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata možnosti pracovať do predĺženia tolerovaného pobytu.
Štúdium	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata možnosti pracovať 10 hodín týždenne (20 hodín v prípade štúdia na vysokej škole). Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať bez obmedzenia po predĺžení tolerovaného pobytu.
Výskum	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata možnosti pracovať do predĺženia tolerovaného pobytu.
Modrá karta	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata možnosti pracovať do predĺženia tolerovaného pobytu.
Zamestnanec	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata možnosti pracovať do predĺženia tolerovaného pobytu.
Samostatne zárobkov-vo činná osoba	Obet' obchodovania s ľuďmi	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať bez obmedzenia po predĺžení tolerovaného pobytu.
Zahrančný vlastník podniku	Obet' obchodovania s ľuďmi	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať bez obmedzenia po predĺžení tolerovaného pobytu.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zamestnanie
Sezónny zamestnanec	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata možnosti pracovať do predĺženia tolerovaného pobytu.
ICT	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata možnosti pracovať do predĺženia tolerovaného pobytu.
Národné vízum (typ D)	Obet' obchodovania s ľuďmi	Nadobudnutie práv: Možnosť pracovať bez obmedzenia po predĺžení tolerovaného pobytu.

Tabuľka B: Zlúčenie rodiny

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zlúčenie rodiny
Štúdium	Zlúčenie rodiny	Nadobudnutie práv: Možnosť na zlúčenie rodiny aj s rodičom a rodičom manžela.
Výskum	Zlúčenie rodiny	Bez zmeny.
Modrá karta	Zlúčenie rodiny	Bez zmeny.
Zamestnanec	Zlúčenie rodiny	Bez zmeny.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Zlúčenie rodiny	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	Zlúčenie rodiny	Bez zmeny.
ICT	Zlúčenie rodiny	Bez zmeny.
Národné vízum (typ D)	Zlúčenie rodiny	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Obet obchodovania s ľuďmi	Zlúčenie rodiny	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Zlúčenie rodiny	Štúdium	Strata práv: Nie je možné zlúčenie rodiny s rodičom a rodičom manžela.
Výskum	Štúdium	Strata práv: Nie je možné zlúčenie rodiny s rodičom a rodičom manžela.
Modrá karta	Štúdium	Strata práv: Nie je možné zlúčenie rodiny s rodičom a rodičom manžela.
Zamestnanec	Štúdium	Strata práv: Nie je možné zlúčenie rodiny s rodičom a rodičom manžela.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Štúdium	Strata práv: Nie je možné zlúčenie rodiny s rodičom a rodičom manžela.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zlúčenie rodiny
Zahraničný vlastník podniku	Štúdium	Strata práv: Nie je možné zlúčenie rodiny s rodičom a rodičom manžela.
ICT	Štúdium	Strata práv: Nie je možné zlúčenie rodiny s rodičom a rodičom manžela.
Národné vízum (typ D)	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny (okrem rodiča a rodiča manžela).
Obet obchodovania s ľuďmi	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny (okrem rodiča a rodiča manžela).
Zlúčenie rodiny	Výskum	Bez zmeny.
Štúdium	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť na zlúčenie rodiny aj s rodičom a rodičom manžela.
Modrá karta	Výskum	Bez zmeny.
Zamestnanec	Výskum	Bez zmeny.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Výskum	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	Výskum	Bez zmeny.
ICT	Výskum	Bez zmeny.
Národné vízum (typ D)	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Obet obchodovania s ľuďmi	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Zlúčenie rodiny	Modrá karta	Bez zmeny.
Štúdium	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Možnosť na zlúčenie rodiny aj s rodičom a rodičom manžela.

Tabuľka B - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zlúčenie rodiny
Zamestnanec	Modrá karta	Bez zmeny.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Modrá karta	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	Modrá karta	Bez zmeny.
ICT	Modrá karta	Bez zmeny.
Národné vízum (typ D)	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Zlúčenie rodiny	Zamestnanec	Bez zmeny.
Štúdium	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť na zlúčenie rodiny aj s rodičom a rodičom manžela.
Výskum	Zamestnanec	Bez zmeny.
Modrá karta	Zamestnanec	Bez zmeny.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Zamestnanec	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	Zamestnanec	Bez zmeny.
ICT	Zamestnanec	Bez zmeny.
Národné vízum (typ D)	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Obet obchodovania s ľuďmi	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zlúčenie rodiny
Zlúčenie rodiny	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
Štúdium	Samostatne zárobkovo činná osoba	Nadobudnutie práv: Možnosť na zlúčenie rodiny aj s rodičom a rodičom manžela.
Výskum	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
Modrá karta	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
Zamestnanec	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
ICT	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
Národné vízum (typ D)	Samostatne zárobkovo činná osoba	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Obet obchodovania s ľuďmi	Samostatne zárobkovo činná osoba	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Zlúčenie rodiny	Zahraničný vlastník podniku	Bez zmeny.
Štúdium	Zahraničný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Možnosť na zlúčenie rodiny aj s rodičom a rodičom manžela.
Výskum	Zahraničný vlastník podniku	Bez zmeny.
Modrá karta	Zahraničný vlastník podniku	Bez zmeny.
Zamestnanec	Zahraničný vlastník podniku	Bez zmeny.

Tabuľka B - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zlúčenie rodiny
ICT	Zahraničný vlastník podniku	Bez zmeny.
Národné vízum (typ D)	Zahraničný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Obec obchodovania s ľuďmi	Zahraničný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Zlúčenie rodiny	Sezónny zamestnanec	Bez zmeny.
Štúdium	Sezónny zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť na zlúčenie rodiny aj s rodičom a rodičom manžela.
Výskum	Sezónny zamestnanec	Bez zmeny.
Modrá karta	Sezónny zamestnanec	Bez zmeny.
Zamestnanec	Sezónny zamestnanec	Bez zmeny.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Sezónny zamestnanec	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	Sezónny zamestnanec	Bez zmeny.
ICT	Sezónny zamestnanec	Bez zmeny.
Národné vízum (typ D)	Sezónny zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Obec obchodovania s ľuďmi	Sezónny zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zlúčenie rodiny
Zlúčenie rodiny	ICT	Bez zmeny.
Štúdium	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť na zlúčenie rodiny aj s rodičom a rodičom manžela.
Výskum	ICT	Bez zmeny.
Modrá karta	ICT	Bez zmeny.
Zamestnanec	ICT	Bez zmeny.
Samostatne zárobkovo činná osoba	ICT	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	ICT	Bez zmeny.
Národné vízum (typ D)	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Obec obchodovania s ľuďmi	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť zlúčenia rodiny.
Zlúčenie rodiny	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Nie je možné.
Štúdium	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Nie je možné.
Výskum	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Nie je možné.
Modrá karta	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Nie je možné.
Zamestnanec	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Nie je možné.

Tabuľka B - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zlúčenie rodiny
Samostatne zárobkovo činná osoba	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Nie je možné.
Zahraničný vlastník podniku	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Nie je možné.
Sezónny zamestnanec	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Nie je možné.
ICT	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Nie je možné.
Národné vízum (typ D)	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Bez zmeny.
Obet' obchodovania s ľuďmi	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Bez zmeny.
Zlúčenie rodiny	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Nie je možné.
Štúdium	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Nie je možné.
Výskum	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Nie je možné.
Modrá karta	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Nie je možné.
Zamestnanec	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Nie je možné.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Nie je možné.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Zlúčenie rodiny
Zahraničný vlastník podniku	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Nie je možné.
Sezónny zamestnanec	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Nie je možné.
ICT	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Nie je možné.
Národné vízum (typ D)	Obet' obchodovania s ľuďmi	Bez zmeny.

Tabuľka C: Dĺžka pobytu

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Dĺžka pobytu
Štúdium	Zlúčenie rodiny	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Výskum	Zlúčenie rodiny	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Modrá karta	Zlúčenie rodiny	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Zamestnanec	Zlúčenie rodiny	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Zlúčenie rodiny	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Zahraničný vlastník podniku	Zlúčenie rodiny	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
ICT	Zlúčenie rodiny	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Národné vízum (typ D)	Zlúčenie rodiny	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Obec obchodovania s ľuďmi	Zlúčenie rodiny	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Zlúčenie rodiny	Štúdium	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Výskum	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 6 rokov (pôvodne maximálne na 2 roky).
Modrá karta	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 6 rokov (pôvodne na 3 roky).

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Dĺžka pobytu
Zamestnanec	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 6 rokov (pôvodne maximálne na 5 rokov).
Samostatne zárobkovo činná osoba	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 6 rokov (pôvodne maximálne na 3 roky).
Zahraničný vlastník podniku	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 6 rokov (pôvodne maximálne na 3 roky).
ICT	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 6 rokov (pôvodne maximálne 2 roky).
Národné vízum (typ D)	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 6 rokov (pôvodne maximálne na 1 rok).
Obec obchodovania s ľuďmi	Štúdium	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 6 rokov (pôvodne najmenej na 180 dní).
Zlúčenie rodiny	Výskum	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Štúdium	Výskum	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 2 roky (pôvodne maximálne na 6 rokov).
Modrá karta	Výskum	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 2 roky (pôvodne maximálne na 3 roky).
Zamestnanec	Výskum	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 2 roky (pôvodne maximálne na 5 rokov).
Samostatne zárobkovo činná osoba	Výskum	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 2 roky (pôvodne maximálne na 3 roky).
Zahraničný vlastník podniku	Výskum	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 2 roky (pôvodne maximálne na 3 roky).
ICT	Výskum	Bez zmeny.

Tabuľka C - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Dĺžka pobytu
Národné vízum (typ D)	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 2 roky (pôvodne maximálne na 1 rok).
Obet obchodovania s ľuďmi	Výskum	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 2 roky (pôvodne najmenej na 180 dní).
Zlučenie rodiny	Modrá karta	Prechodný pobyt na účel zlučenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Štúdium	Modrá karta	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 3 roky (pôvodne maximálne na 6 rokov).
Zamestnanec	Modrá karta	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 2 roky (pôvodne maximálne na 5 rokov).
Samostatne zárobkovo činná osoba	Modrá karta	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	Modrá karta	Bez zmeny.
ICT	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 3 roky (pôvodne maximálne na 2 roky).
Národné vízum (typ D)	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne maximálne na 1 rok).
Zlučenie rodiny	Zamestnanec	Prechodný pobyt na účel zlučenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Štúdium	Zamestnanec	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 5 rokov (pôvodne maximálne na 6 rokov).
Výskum	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 5 rokov (pôvodne maximálne na 2 roky).

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Dĺžka pobytu
Modrá karta	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 5 rokov (pôvodne maximálne na 3 roky).
Samostatne zárobkovo činná osoba	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 5 rokov (pôvodne maximálne na 3 roky).
Zahraničný vlastník podniku	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 5 rokov (pôvodne maximálne na 3 roky).
ICT	Zamestnanec	Bez zmeny.
Národné vízum (typ D)	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 5 rokov (pôvodne maximálne na 1 rok).
Obet obchodovania s ľuďmi	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 5 rokov (pôvodne najmenej na 180 dní).
Zlučenie rodiny	Samostatne zárobkovo činná osoba	Prechodný pobyt na účel zlučenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Štúdium	Samostatne zárobkovo činná osoba	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 3 roky (pôvodne maximálne na 6 rokov).
Výskum	Samostatne zárobkovo činná osoba	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne maximálne na 2 roky).
Modrá karta	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
Zamestnanec	Samostatne zárobkovo činná osoba	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne maximálne na 5 rokov).
ICT	Samostatne zárobkovo činná osoba	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne maximálne na 2 roky).
Národné vízum (typ D)	Samostatne zárobkovo činná osoba	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne maximálne na 1 rok).

Tabuľka C - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Dĺžka pobytu
Obet' obchodovania s ľuďmi	Samostatne zárobkov-vo činná osoba	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne najmenej na 180 dní).
Zlúčenie rodiny	Zahranicičný vlastník podniku	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Štúdium	Zahranicičný vlastník podniku	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 3 roky (pôvodne maximálne na 6 rokov).
Výskum	Zahranicičný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne maximálne na 2 roky).
Modrá karta	Zahranicičný vlastník podniku	Bez zmeny.
Zamestnanec	Zahranicičný vlastník podniku	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne maximálne na 5 rokov).
ICT	Zahranicičný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne maximálne na 2 roky).
Národné vízum (typ D)	Zahranicičný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne maximálne na 1 rok).
Obet' obchodovania s ľuďmi	Zahranicičný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 3 roky (pôvodne najmenej na 180 dní).
Zlúčenie rodiny	Sezónny pracovník	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Štúdium	Sezónny pracovník	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (pôvodne maximálne na 6 rokov).
Výskum	Sezónny pracovník	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (pôvodne maximálne na 2 roky).

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Dĺžka pobytu
Modrá karta	Sezónny pracovník	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (pôvodne maximálne na 3 roky).
Zamestnanec	Sezónny pracovník	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (pôvodne maximálne na 5 rokov).
Samostatne zárobkov-vo činná osoba	Sezónny pracovník	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (pôvodne maximálne na 3 roky).
Zahranicičný vlastník podniku	Sezónny pracovník	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (pôvodne maximálne na 3 roky).
ICT	Sezónny pracovník	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (pôvodne maximálne na 2 roky).
Národné vízum (typ D)	Sezónny pracovník	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (pôvodne maximálne na 1 rok).
Obet' obchodovania s ľuďmi	Sezónny pracovník	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (pôvodne najmenej na 180 dní s možnosťou predĺženia pobytu).
Zlúčenie rodiny	ICT	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Štúdium	ICT	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 2 roky (pôvodne maximálne na 6 rokov).
Výskum	ICT	Bez zmeny.
Modrá karta	ICT	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 2 roky (pôvodne maximálne na 3 roky).
Zamestnanec	ICT	Bez zmeny.
Samostatne zárobkov-vo činná osoba	ICT	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 2 roky (pôvodne maximálne na 3 roky).

Tabuľka C - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Dĺžka pobytu
Zahraničný vlastník podniku	ICT	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu maximálne na 2 roky (pôvodne maximálne na 3 roky).
Národné vízum (typ D)	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 2 roky (pôvodne maximálne na 1 rok).
Obet' obchodovania s ľuďmi	ICT	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu až na 2 roky (pôvodne najmenej na 180 dní).
Zlúčenie rodiny	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.
Štúdium	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.
Výskum	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.
Modrá karta	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.
Zamestnanec	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.
Zahraničný vlastník podniku	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.
Sezónny pracovník	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.
ICT	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Dĺžka pobytu
Národné vízum (typ D)	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.
Obet' obchodovania s ľuďmi	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nie je možné určiť.
Zlúčenie rodiny	Obet' obchodovania s ľuďmi	Prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny sa v SR udeľuje do skončenia platnosti pobytu garanta, preto nie je možné jednoznačne určiť, či zmena predstavuje predĺženie alebo skrátenie dĺžky pobytu.
Štúdium	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najmenej na 180 dní (pôvodne maximálne na 6 rokov).
Výskum	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najmenej na 180 dní (pôvodne maximálne na 2 roky).
Modrá karta	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najmenej na 180 dní (pôvodne maximálne na 3 roky).
Zamestnanec	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najmenej na 180 dní (pôvodne maximálne na 5 rokov).
Samostatne zárobkovo činná osoba	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najmenej na 180 dní (pôvodne maximálne na 3 roky).
Zahraničný vlastník podniku	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najmenej na 180 dní (pôvodne maximálne na 3 roky).
Sezónny pracovník	Obet' obchodovania s ľuďmi	Nadobudnutie práv: Možnosť udelenia pobytu najmenej na 180 dní s možnosťou predĺženia (pôvodne najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov).
ICT	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najmenej na 180 dní (pôvodne maximálne na 2 roky).
Národné vízum (typ D)	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Možnosť udelenia pobytu najmenej na 180 dní (pôvodne maximálne na 1 rok).

Tabuľka D: Sociálne zabezpečenie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Sociálne zabezpečenie
Štúdium	Zlúčenie rodiny	Bez zmeny.
Výskum	Zlúčenie rodiny	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
Modrá karta	Zlúčenie rodiny	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
Zamestnanec	Zlúčenie rodiny	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Zlúčenie rodiny	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
Zahraničný vlastník podniku	Zlúčenie rodiny	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
ICT	Zlúčenie rodiny	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
Národné víza (typ D)	Zlúčenie rodiny	Nadobudnutie práv: Prístup k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu a niektorým dávkam štátnej sociálnej podpory (najmä rodinné dávky).
Obet obchodovania s ľuďmi	Zlúčenie rodiny	Nadobudnutie práv: Prístup k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu a niektorým dávkam štátnej sociálnej podpory (najmä rodinné dávky).
Zlúčenie rodiny	Štúdium	Bez zmeny.
Výskum	Štúdium	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
Modrá karta	Štúdium	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Sociálne zabezpečenie
Zamestnanec	Štúdium	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Štúdium	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
Zahraničný vlastník podniku	Štúdium	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
ICT	Štúdium	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu. Prístup len k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu.
Národné víza (typ D)	Štúdium	Nadobudnutie práv: Prístup k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu a niektorým dávkam štátnej sociálnej podpory (najmä rodinné dávky).
Obet obchodovania s ľuďmi	Štúdium	Nadobudnutie práv: Prístup k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu a niektorým dávkam štátnej sociálnej podpory (najmä rodinné dávky).
Zlúčenie rodiny	Výskum	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Štúdium	Výskum	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Modrá karta	Výskum	Bez zmeny.
Zamestnanec	Výskum	Bez zmeny.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Výskum	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	Výskum	Bez zmeny.
ICT	Výskum	Bez zmeny.

Tabuľka D - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Sociálne zabezpečenie
Národné víza (typ D)	Výskum	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Obet obchodovania s ľuďmi	Výskum	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Zlúčenie rodiny	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Štúdium	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Zamestnanec	Modrá karta	Bez zmeny.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Modrá karta	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	Modrá karta	Bez zmeny.
ICT	Modrá karta	Bez zmeny.
Národné víza (typ D)	Modrá karta	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Zlúčenie rodiny	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Štúdium	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Výskum	Zamestnanec	Bez zmeny.
Modrá karta	Zamestnanec	Bez zmeny.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Sociálne zabezpečenie
Samostatne zárobkovo činná osoba	Zamestnanec	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	Zamestnanec	Bez zmeny.
ICT	Zamestnanec	Bez zmeny.
Národné víza (typ D)	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Obet obchodovania s ľuďmi	Zamestnanec	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Zlúčenie rodiny	Samostatne zárobkovo činná osoba	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Štúdium	Samostatne zárobkovo činná osoba	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Výskum	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
Modrá karta	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
Zamestnanec	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
ICT	Samostatne zárobkovo činná osoba	Bez zmeny.
Národné víza (typ D)	Samostatne zárobkovo činná osoba	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Obet obchodovania s ľuďmi	Samostatne zárobkovo činná osoba	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.

Tabuľka D - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Sociálne zabezpečenie
Zlučenie rodiny	Zahraničný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Štúdium	Zahraničný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Výskum	Zahraničný vlastník podniku	Bez zmeny.
Modrá karta	Zahraničný vlastník podniku	Bez zmeny.
Zamestnanec	Zahraničný vlastník podniku	Bez zmeny.
ICT	Zahraničný vlastník podniku	Bez zmeny.
Národné víza (typ D)	Zahraničný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Obet obchodovania s ľuďmi	Zahraničný vlastník podniku	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Zlučenie rodiny	Sezónny pracovník	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Štúdium	Sezónny pracovník	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Výskum	Sezónny pracovník	Bez zmeny.
Modrá karta	Sezónny pracovník	Bez zmeny.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Sociálne zabezpečenie
Zamestnanec	Sezónny pracovník	Bez zmeny.
Samostatne zárobkovo činná osoba	Sezónny pracovník	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	Sezónny pracovník	Bez zmeny.
ICT	Sezónny pracovník	Bez zmeny.
Národné víza (typ D)	Sezónny pracovník	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Obet obchodovania s ľuďmi	Sezónny pracovník	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Zlučenie rodiny	ICT	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Štúdium	ICT	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Výskum	ICT	Bez zmeny.
Modrá karta	ICT	Bez zmeny.
Zamestnanec	ICT	Bez zmeny.
Samostatne zárobkovo činná osoba	ICT	Bez zmeny.
Zahraničný vlastník podniku	ICT	Bez zmeny.

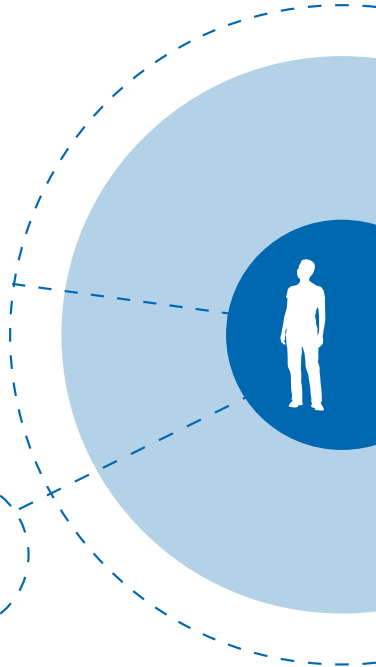
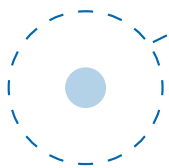
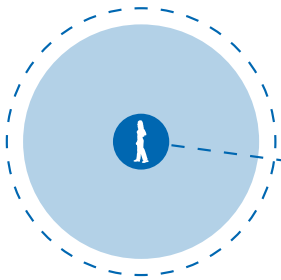
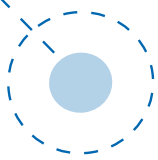
Tabuľka D - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Sociálne zabezpečenie
Národné víza (typ D)	ICT	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Obet obchodovania s ľuďmi	ICT	Nadobudnutie práv: Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Zlúčenie rodiny	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Počas pobytu v azylovom zariadení alebo integračnom stredisku sa žiadateľovi bezplatne poskytuje ubytovanie, stravovanie alebo stravné, základné hygienické potreby a iné veci, ktoré nevyhnutne potrebuje na prežitie. Má zabezpečenú základnú zdravotnú starostlivosť (individuálne aj inú zdravotnú starostlivosť) a poskytuje sa mu vreckové.
Štúdium	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Počas pobytu v azylovom zariadení alebo integračnom stredisku sa žiadateľovi bezplatne poskytuje ubytovanie, stravovanie alebo stravné, základné hygienické potreby a iné veci, ktoré nevyhnutne potrebuje na prežitie. Má zabezpečenú základnú zdravotnú starostlivosť (individuálne aj inú zdravotnú starostlivosť) a poskytuje sa mu vreckové.
Výskum	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Modrá karta	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Zamestnanec	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Samostatne zárobkovú činnú osobu	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Zahrančný vlastník podniku	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Sociálne zabezpečenie
Sezónny pracovník	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
ICT	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Strata práv: Strata prístupu k verejnému zdravotnému poisteniu a sociálnemu poisteniu.
Národné víza (typ D)	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nadobudnutie práv: Počas pobytu v azylovom zariadení alebo integračnom stredisku sa žiadateľovi bezplatne poskytuje ubytovanie, stravovanie alebo stravné, základné hygienické potreby a iné veci, ktoré nevyhnutne potrebuje na prežitie. Má zabezpečenú základnú zdravotnú starostlivosť (individuálne aj inú zdravotnú starostlivosť) a poskytuje sa mu vreckové.
Obet obchodovania s ľuďmi	Žiadateľ o medzinárodnú ochranu	Nadobudnutie práv: Počas pobytu v azylovom zariadení alebo integračnom stredisku sa žiadateľovi bezplatne poskytuje ubytovanie, stravovanie alebo stravné, základné hygienické potreby a iné veci, ktoré nevyhnutne potrebuje na prežitie. Má zabezpečenú základnú zdravotnú starostlivosť (individuálne aj inú zdravotnú starostlivosť) a poskytuje sa mu vreckové.
Zlúčenie rodiny	Obet obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Zabezpečenie ubytovania prostredníctvom MV SR.
Štúdium	Obet obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Zabezpečenie ubytovania prostredníctvom MV SR.
Výskum	Obet obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Zabezpečenie ubytovania prostredníctvom MV SR.
Modrá karta	Obet obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Zabezpečenie ubytovania prostredníctvom MV SR.
Zamestnanec	Obet obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Zabezpečenie ubytovania prostredníctvom MV SR.
Samostatne zárobkovú činnú osobu	Obet obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Zabezpečenie ubytovania prostredníctvom MV SR.
Zahrančný vlastník podniku	Obet obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Zabezpečenie ubytovania prostredníctvom MV SR.

Tabuľka D - pokračovanie

Zmena z kategórie:	Na kategóriu:	Sociálne zabezpečenie
Sezónny pracovník	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Zabezpečenie ubytovania prostredníctvom MV SR.
ICT	Obet' obchodovania s ľuďmi	Strata práv: Strata prístupu k dobrovoľnému sociálnemu poisteniu. Nadobudnutie práv: Zabezpečenie ubytovania prostredníctvom MV SR.
Národné víza (typ D)	Obet' obchodovania s ľuďmi	Nadobudnutie práv: Zabezpečenie ubytovania prostredníctvom MV SR.

**Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete v SR
Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM)
Úrad v Slovenskej republike**

Grösslingová 35, 811 09 Bratislava, Slovenská republika
www.iom.sk, www.emn.sk

International Organization for Migration (IOM)
Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM)

ISBN: 978-80-89506-69-9